

ADVOCACY UPDATE

Ιανουάριος 2010

τ.1, τεύχος 1

Τα τελευταία νέα για τον ακτιβισμό και την κοινότητά μας, από το ENUSP, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο των (πρώην) Χρηστών και Επιζώντων της Ψυχιατρικής.

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

- Πώς μπορούμε να ενώσουμε τις δυνάμεις μας ανά την Ευρώπη
- Ο αγώνας για την κατάργηση του υποχρεωτικού ηλεκτροσόκ στην Ιρλανδία
- Επιζών της ψυχιατρικής αντιμέτωπος με Ευρωπαϊκό Συνέδριο για την αυτοκτονία
- Γιατί είναι σημαντική η Παγκόσμια Συνθήκη για τα δικαιώματα των αναπήρων
- Ανασκοπήσεις, σύντομες παρουσιάσεις βιογραφιών, τέχνη, και κάλεσμα για τη ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

«Επιζών» Katey Moore, Αγγλία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο της εκδότριας	2
Λίγα λόγια για το ENUSP	4
Αφιέρωμα	5
Στην πρώτη γραμμή: τα τελευταία νέα για τον ακτιβισμό	6-8
Από την κοινότητά μας	9-11
Σημαντική Ανακοίνωση: Γενική Συνέλευση του ENUSP	12
Παρατηρητήριο για τα ανθρώπινα δικαιώματα	13-16
Συνεντεύξεις, παρουσιάσεις βιβλίων και τέχνη	17-21
Οι προσεχείς εκδηλώσεις, δράσεις και εκδόσεις	22-23
Κάλεσμα για συνεισφορές	23-25
Κάλεσμα για οικονομική ενίσχυση	26

ΑΡΘΡΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΤΡΙΑΣ

Out of our minds.....

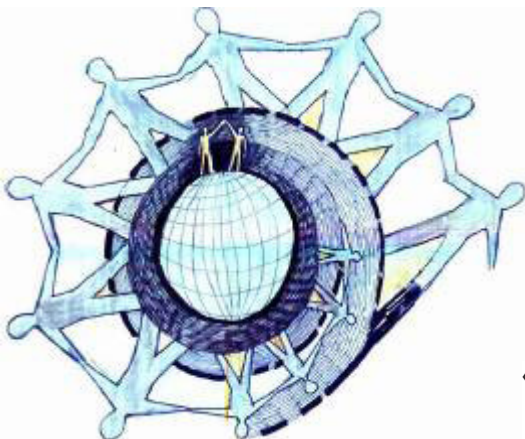
Αγαπητοί αναγνώστες,

Με μεγάλη μου χαρά – και περισσότερο από λίγη ανακούφιση – σας στέλνω την πρώτη αυτή έκδοση του Advocacy Update, του ανανεωμένου περιοδικού μας για τους χρήστες υπηρεσιών ψυχικής υγείας και επιζώντες της ψυχιατρικής ανά την Ευρώπη. Η έκδοση που κρατάτε στα χέρια σας είναι το αποτέλεσμα της δουλειάς πολλών μηνών ενός μικρού αριθμού ανθρώπων από εμάς, διασκορπισμένων σε διάφορες χώρες. Η δουλειά αυτή κινητοποιήθηκε, σε ικανοποιητικό βαθμό, από τρεις τρελές ελπίδες:

- Να τραβήξει την προσοχή στις καταστάσεις που αντιμετωπίζουν οι χρήστες και επιζώντες των συστημάτων ψυχικής υγείας ανά την Ευρώπη και να προάγει τη δυναμική δουλειά των κοινοτήτων αυτών.
- Να βεβαιωθούμε ότι γνωρίζετε τις εκστρατείες και τις δραστηριότητες του συμβουλίου εθελοντών του ENUSP (και να σας καλέσουμε να συμμετέχετε κι εσείς) και
- Να χτίσουμε ένα δυνατό φόρουμ για την ανταλλαγή ιδεών, πηγών, τέχνης και υποστήριξης καθώς θα παλεύουμε για τα δικαιώματά μας, την αξιοπρέπεια μας και τις εναλλακτικές που αναζητούμε.

2 Το τελευταίο αυτό σημείο είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τόσο πολλούς από εμάς που πρέπει τώρα να υπομείνουμε τα επακόλουθα της ψυχιατρικής μεταχείρισης, απομονωμένοι. Ψυχίατροι, ακαδημαϊκοί, φαρμακευτικές εταιρείες, όλοι τους θεωρούν δεδομένη τη διοργάνωση τακτικών συναντήσεων όπου έχουν τη δυνατότητα να ανταλλάσσουν εμπειρίες και να κάνουν τις διασυνδέσεις τους σε διεθνές επίπεδο. Αυτοί οι χώροι συνάντησης, όμως, είναι πολύ σπάνιοι για εμάς τους χρήστες και επιζώντες της ψυχιατρικής και πρέπει διαρκώς να παλεύουμε για αυτούς. Και όταν τελικά καταφέρουμε να συναντηθούμε, σχεδόν ποτέ δε γίνεται αυτό με τους δικούς μας όρους ούτε και βρισκόμαστε κατ'ιδίαν **αντίθετα, γινόμαστε απλά αντικείμενα για τα ερευνητικά σχέδια και προγράμματα άλλων, συχνά χρησιμοποιούμενοι για να βεβαιωθούν ότι πληρούν τους όρους χρηματοδότησης. Δεν είναι για να απορεί κανείς που χάνονται μέσα σε όλο αυτό οι φωνές αυτών που αγγίζουν «απαγορευμένα» ζητήματα ή που προέρχονται από λιγότερο ισχυρές χώρες. Μου ήρθαν ξανά στο μυαλό αυτοί οι αξιοθαύμαστα επίμονοι ομιλητές – που εξακολουθούν να αγωνίζονται για να ακουστεί η φωνή τους – μέσα από ένα πρόσφατο μήνυμα της ρουμάνας επιζούσας της ψυχιατρικής και ακτιβίστριας Gabriela Tanasan από το Orizonturi Foundation:**

«Είμαστε πολύ λίγοι στη Ρουμανία αυτοί που αγωνιζόμαστε για τα δικαιώματα, την αξιοπρέπεια, τη συμμετοχή και όλα αυτά. Το μόνο που κάνω είναι να προσπαθώ να έρχομαι σε επαφή με όλο και περισσότερους που πιστεύουν στη δική μας συμμετοχή για να γίνει αυτό πραγματικότητα στη δική μου χώρα. Είναι δύσκολο... αλλά δε θα τα παρατήσω...»

«Φαντασία 2» Paula Salar, Ρουμανία

Το περιοδικό μας κάνει ακόμα τα πρώτα του βήματα, αλλά μέσα από αυτό το πρώτο τεύχος θα προσπαθήσουμε να ενισχύσουμε και να ενώσουμε κάποιες από αυτές τις διαφορετικές και όχι τόσο οικείες φωνές – με την ελπίδα να δημιουργήσουμε νέες και απελευθερωτικές ερμηνείες, εργαλεία για επιβίωση και αντίσταση, τέχνη, και ποιος ξέρει τι άλλο; Σε αυτή την έκδοση θα ξεκινήσουμε να διερευνήσουμε πώς θα μπορούσαν να είναι και να μοιάζουν κάποιες από τις συζητήσεις μας – με νέα από τις κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων και των τελευταίων εξελίξεων στην Ιρλανδία, όπου το κοινοβούλιο εξετάζει την κατάργηση του υποχρεωτικού ηλεκτροσόκ χάρη στις ηρωικές προσπάθειες των εκεί ακτιβιστών. Το παρατηρητήριό μας για τα ανθρώπινα δικαιώματα, για το οποίο είμαστε ιδιαίτερα περήφανοι, στοχεύει στη δημιουργία ενός μητρώου για την καταπάτηση των δικαιωμάτων και τις διακρίσεις εις βάρος ανθρώπων με ψυχιατρική διάγνωση σε όλη την Ευρώπη, το οποίο θα διαχειρίζονται χρήστες και επιζώντες. Ελπίζουμε να χρησιμοποιήσετε τη δυνατότητα αυτή για να εφιστήσετε την προσοχή σε προβλήματα της περιοχής σας. Σε άλλα σημεία του τεύχους, παραθέτουμε μια σειρά από δυναμικά, διασκεδαστικά και ενθαρρυντικά κείμενα, που περιλαμβάνουν συνεντεύξεις, παρουσιάσεις βιβλίων, ποίηση και τέχνη.

Είναι ένα ενθουσιώδες αλλά και παράλληλα επιφυλακτικό ξεκίνημα. Αυτή τη στιγμή στηριζόμαστε αποκλειστικά στην ενέργεια και τη δέσμευση της μικρής ομάδας ανθρώπων που συνεισφέρουν και συμβουλεύουν. Μας περιορίζει το γεγονός ότι δεν έχουμε καθόλου χρηματοδότηση, αλλά ταυτόχρονα γνωρίζουμε ότι υπάρχει στην κοινότητα πλούτος ταλέντου, εμπειριών και πάθους που θα μπορούσαν να κάνουν εκπληκτικά πράγματα αν τα συγκεντρώναμε. Υπ' αυτό το πνεύμα, σας προσκαλούμε όλους να έρθετε στην ομάδα μας και να μοιραστείτε τις σκέψεις σας για τις συναισθηματικές κρίσεις και τις μη συνηθισμένες σκέψεις, το κυρίαρχο βιοϊατρικό μοντέλο, τις διακρίσεις, την αυτοβοήθεια, την αντίσταση, τον ακτιβισμό – ή οποιοδήποτε άλλο θέμα θα θέλατε να δείτε να βγαίνει στην επιφάνεια. Απλά επικοινωνήστε μαζί μας στο enusp@newsletter.org για οτιδήποτε θέλετε να συνεισφέρετε, από γραπτά κείμενα, φωτογραφίες και εικόνες, μέχρι υποστήριξη στο σχεδιασμό και τη διανομή και ανατροφοδότηση-σχολιασμό για το πρώτο αυτό τεύχος. Θα ήθελα να κλείσω με τα λόγια του αμερικανού επιζώντα και ακτιβιστή Sherry Mead:

«Δεν πρέπει να επιτρέπουμε να μας υποβάλλουν σε αυθαίρετες κατασκευές... Δεν πρέπει να αφήνουμε κάποιον άλλον να λέει τις ιστορίες μας και να ελέγχει αυτό που θα γίνουμε»

Ελάτε να μοιραστείτε μαζί μας τις σκέψεις σας και το όραμά σας!

Debra Shulkes
Εκδότρια

«Άτιτλο» Erik Olsen, Δανάια

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ENUSP

Πριν από δεκαεννέα χρόνια, χρήστες και επιζώντες της ψυχιατρικής από όλη την Ευρώπη ενώθηκαν για να διεκδικήσουν το δικαίωμα του αυτοκαθορισμού τους. Σήμερα, πολλοί από αυτούς, αντιμετωπίζοντας έλλειψη πηγών υποστήριξης, ρωτούν: Πώς θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας;

Η εικόνα είναι προσφορά της Kerstin Kempker

Στη φωτογραφία διακρίνουμε μια ομάδα διαδηλωτών ενάντια στην ψυχιατρική βία. Ένας από αυτούς κρατάει μια επιγραφή που λέει «Είναι εντάξει να είσαι διαφορετικός». Η φωτογραφία θα μπορούσε να έχει τραβηχτεί σε κάποιο συλλαλητήριο που είχε διοργανωθεί οπουδήποτε στην Ευρώπη μόλις την περασμένη εβδομάδα, αλλά το αρχείο τα λέει αλλιώς: «Μέλη του ENUSP σε διαδήλωση στο Όσλο, Αύγουστος 1999».

Η ιστορία του Ευρωπαϊκού Δικτύου των (πρώην) Χρηστών και Επιζώντων της Ψυχιατρικής (ENUSP) πηγαίνει πίσω στο 1990 όταν Ολλανδοί ακτιβιστές πήραν την πρωτοβουλία να φέρουν σε επαφή συλλόγους (πρώην) ψυχιατρικών ασθενών από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Δεκαεννέα χρόνια αργότερα, οι εθελοντές του δικτύου συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για τα βασικά

μας ανθρώπινα δικαιώματα και τον αυτοκαθορισμό μας. Παράλληλα αγωνιζόμαστε για το δικαίωμά μας σε εναλλακτικές απαντήσεις στην ψυχική και συναισθηματική οδύνη, την τρέλα, τον ανθρώπινο πόνο και την αντισυμβατική συμπεριφορά – απαντήσεις που θα διαχειριζόμαστε εμείς οι ίδιοι οι χρήστες-επιζώντες.

Gabor Gombos

Συνήγορος ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Η αδιάκοπη κινητοποίηση των ακτιβιστών – παρά τη σημαντική έλλειψη πόρων – είναι ένα από τα θέματα που εμφανίζεται πολλές φορές σε αυτό το τεύχος. Ήταν επίσης το θέμα μιας συζήτησης που είχαμε πρόσφατα με τον Gabor Gombos, επιζώντα της ψυχιατρικής και ανώτερο στέλεχος στον τομέα της υποστήριξης των δικαιωμάτων του Κέντρου για την Υπεράσπιση των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχική Αναπηρία της Βουδαπέστης. Ο Gabor, μέλος του συμβουλίου του ENUSP επί σειρά ετών, μίλησε ξεκάθαρα για το στοίχημα που μπορούν να κερδίσουν οι χρήστες-επιζώντες.

«Το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Δίκτυο συνεχίζει τόσο δυναμικά τη δουλειά του – ακόμα και χωρίς χρηματοδότηση – καταδεικνύει το πολύ υψηλό επίπεδο τόσο της αφοσίωσης όσο και της ανάγκης»

Επί τη ευκαιρία, θα θέλαμε μέσω του περιοδικού να συγχαρούμε τον Gabor που πρόσφατα τιμήθηκε με τον Σταυρό του Ιππότη του Τάγματος Τιμής της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, ως αναγνώριση για τη δουλειά του στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ανθρώπων με αναπηρίες. Στο επόμενο τεύχος μας θα βρείτε και συνέντευξη μαζί του.

Αν επιθυμείτε να μάθετε περισσότερα για την ιστορία και τις δράσεις του ENUSP, παρακαλούμε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας: <http://www.enusp.org>

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Στην επιζούσα της ψυχιατρικής, γλύπτρια και ακτιβίστρια, Dorothea S. Buck-Zerchin

Το ENUSP αφιερώνει αυτή την πρώτη έκδοση του **Advocacy Update** στην επιζούσα της ψυχιατρικής, γλύπτρια και μακρόχρονη ακτιβίστρια Dorothea S. Buck-Zerchin, η οποία γεννήθηκε το 1917 και εξακολουθεί να ζει και να αγωνίζεται στην Γερμανία. Η Buck-Zerchin βίωσε τρεις εγκλεισμούς σε ψυχιατρικά νοσοκομεία, την περίοδο από το 1936 έως το 1959, όπου υπέστη διάφορους εξαναγκασμούς, ανάμεσά τους στείρωση, τύλιγμα σε κρύα βρεγμένα σεντόνια και ενέσεις. Δεν της δόθηκε ποτέ η δυνατότητα να μιλήσει για την προέλευση ή το νόημα των ψυχωτικών της επεισοδίων.

Dorothea Buck-Zerchin

Ακτιβίστρια στο κίνημα της αυτοβοήθειας για περισσότερα από 40 χρόνια, η Buck-Zerchin ενσαρκώνει διαρκώς η ίδια την απόδειξη των ιστορικών εγκλημάτων της ψυχιατρικής και των επιπτώσεών τους στο σύγχρονο, κυριαρχούμενο από το βιοϊατρικό μοντέλο, σύστημα ψυχικής υγείας. Η ίδια κάνει έκκληση για στροφή του παραδείγματος προς ένα ψυχοκοινωνικό σύστημα που να βασίζεται στον πλούτο των εμπειριών των ασθενών και στην ανάπτυξη εναλλακτικών στο κυρίαρχο μοντέλο, όπως οι θεραπευτικές αρχές του προγράμματος «Σωτηρία» και η «Θεραπεία ανάλογα με τις ανάγκες» (**Need-Adapted Treatment**) του **Yrjo Alanen**. Το 1992 συμμετείχε στην ίδρυση του German Bundesverband Psychiatrie-Erfahrener (BPE) του οποίου είναι σήμερα επίτιμη πρόεδρος. Στις 19 Φεβρουαρίου του 2008, της απονέμεται η μεγαλύτερη διάκριση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για τις υπηρεσίες της στην κοινότητα.

Πρόσφατα, εξέφρασε την ανάγκη να απευθυνθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τα εγκλήματα της ψυχιατρικής κατά τη διάρκεια του ναζιστικού καθεστώτος, όπου αναφέρεται και στην παντελή έλλειψη αποκατάστασης και αποζημίωσης των θυμάτων και των συγγενών τους. Πρόκειται για ένα κάλεσμα που έχει απήχηση στη Γαλλία αλλά και σε άλλα μέρη της Ευρώπης και συνοδοιπορεί με τους ανθρώπους που αγωνίζονται εδώ και περισσότερο από 60 χρόνια για την αναγνώριση της μνήμης των χιλιάδων ψυχιατρικών ασθενών, των «χαμένων ανθρώπων της ιστορίας», που συνελήφθησαν και απελάθησαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης των Ναζί.

Σας προτρέπω να διαβάσετε τη δουλειά της Buck-Zerchin, η οποία περιλαμβάνει πολλές διαλέξεις στη Γερμανία και το εξωτερικό καθώς και άρθρα σε ειδικά περιοδικά και ανθολόγια, και την οποία μπορείτε να βρείτε εδώ:

<http://www.bpe-online.de/english/dorotheabuck.htm>

ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

Τα τελευταία νέα για τον ακτιβισμό στην Ευρώπη

Η Ιρλανδική Γερουσία σκέφτεται να καταργήσει το υποχρεωτικό ηλεκτροσόκ

Η φωτογραφία ανήκει στο Mind freedom Ιρλανδία

Ιστορία γράφτηκε στην Ιρλανδική Γερουσία την Τετάρτη, 2 Δεκεμβρίου 2009, όταν δύο γερουσιαστές του Πράσινου Κόμματος, ο Dan Boyle και η Deidre de Burca, ανακοίνωσαν μια τροπολογία στην κρατική Δράση για την Ψυχική Υγεία του 2001, η οποία αναφέρεται στη διακοπή της χρήσης της υποχρεωτικής θεραπείας με ηλεκτροσόκ.

Η τροπολογία αυτή είναι το αποτέλεσμα πολυετούς εκστρατείας του MindFreedom της Ιρλανδίας, του Mad Pride της Ιρλανδίας και άλλων ακτιβιστών χρηστών υπηρεσιών και επιζώντων. Έχουν τραβήξει την προσοχή σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά τις μακρόχρονες συνέπειες στην υγεία και την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που σχετίζονται με το ηλεκτροσόκ. Ένας τίτλος στην εφημερίδα Irish Times – την πρώτη σε κυκλοφορία καθημερινή εφημερίδα της Ιρλανδίας – έγραφε: «Ακόμα γίνεται ηλεκτροσόκ στους ψυχιατρικούς ασθενείς χωρίς τη συγκατάθεσή τους». «Ασθενείς

που κρατούνται ακούσια σε ψυχιατρικά νοσοκομεία, υπεβλήθησαν τον τελευταίο χρόνο σε εκατοντάδες θεραπείες με ηλεκτροσόκ ενάντια στη θέλησή τους», αναφέρεται στο ίδιο άρθρο.

Σε μια συνέντευξη τύπου, ο John McCarthy από το Mad Pride της Ιρλανδίας είπε: «Το να επιβάλλεται με τη βία, και, μάλιστα, από το νόμο, το ηλεκτροσόκ σε έναν άνθρωπο, αποτελεί για κάθε λογικά σκεπτόμενο άνθρωπο βίαιη καταπάτηση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ένα ιατρικό επάγγελμα το οποίο καταφεύγει στη βία ως μέσο για να θεραπεύσει τους ασθενείς, είναι από την ίδια του τη φύση μια αποτυχημένη οντότητα».

Η Mary Maddock από το MindFreedom της Ιρλανδίας μίλησε σε μια συνέντευξή της στην εφημερίδα Irish Times για το τραύμα που υπέστη όταν της κάνανε ηλεκτροσόκ δύο εβδομάδες μετά τη γέννηση της κόρης της. «Θυμάμαι τους κυλίνδρους για το ηλεκτρικό σοκ. Τους θυμάμαι να σου παίρνουν το μαξιλάρι, για να έχουν καλύτερη πρόσβαση στο κεφάλι σου, να παίρνεις το αναισθητικό και να μετράς ανάποδα έως ότου πέσεις αναισθητός».

«Ήταν κάτι που σε φόβιζε πάρα πολύ, να μην ξέρεις τι είναι αυτό που συμβαίνει, και μετά να ξυπνάς με τον πιο φριχτό πόνο στο κεφάλι, πόνο που δεν μπορείς να φανταστείς. Και να μη θυμάσαι πράγματα που έχουν συμβεί πρόσφατα. Ήταν σαν να σου στερούσαν ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της ζωής σου».

Στις δηλώσεις της ανταποκρίθηκαν πολλοί άνθρωποι στέλνοντας γράμματα υποστήριξης που δημοσιεύτηκαν στην εφημερίδα Irish Times. Η Mary, που είναι και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ENUSP, είπε στην ίδια εφημερίδα: «Πιστεύουμε ότι το ηλεκτροσόκ αποτελεί παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δε θα ήταν αποδεκτό σε κανένα άλλο πεδίο της ιατρικής, αλλά επειδή [οι ασθενείς] είναι ευάλωτοι, οι ψυχίατροι ως επαγγελματίες δεν τιμωρούνται. Σε μια δημοκρατική κοινωνία οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να επιλέγουν. Γιατί να αντιμετωπίζονται διαφορετικά οι άνθρωποι με ψυχοκοινωνικά προβλήματα;»

Για να παρακολουθήσετε τις τελευταίες εξελίξεις στην Ιρλανδία, μπορείτε να δείτε την ιστοσελίδα της Mind Freedom

International (Mind Freedom International Website). Αναμένεται απόφαση της Ιρλανδικής Γερουσίας για το ζήτημα του ηλεκτροσόκ τον Μάρτιο του 2010.

Η Πρόεδρος του ENUSP: Οι χρήστες και οι επιζώντες πρέπει να αναλάβουν κεντρικό ρόλο στην επιστημονική έρευνα της Ε.Ε. για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Mary Nettle, Πρόεδρος του ENUSP

Οι χρήστες και οι επιζώντες της ψυχιατρικής πρέπει να εμπλακούν ουσιαστικά στην επιστημονική έρευνα της Ε.Ε. για τα ανθρώπινα δικαιώματα – αυτό ήταν το μήνυμα που εξέφρασε η πρόεδρος του ENUSP, Mary Nettle, στους επισήμους της συνάντησης της Αντιπροσωπείας για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα (Fundamental Rights Agency, FRA), της αρμόδιας για τα θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων ευρωπαϊκής οργάνωσης, που έγινε τον Νοέμβριο που μας πέρασε στην Βιέννη.

Σε γενικές γραμμές, η συνάντηση ήταν σχετικά θετική, είπε η Mary, τονίζοντας ότι το FRA δεσμεύτηκε να ολοκληρώσει ένα ερευνητικό σχέδιο χρησιμοποιώντας μαρτυρίες ανθρώπων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες οι οποίοι έχουν υποστεί την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το διετές ερευνητικό σχέδιο, κόστους 500.000€, θα λάβει χώρα σε περίπου 10 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. «Μας έχουν πει ότι θα γίνει συλλογή των εμπειριών, μέσα από τον ίδιο

τους το Λόγο, των ανθρώπων με προβλήματα ψυχικής υγείας και των ανθρώπων με διανοητικές αναπηρίες σχετικά με καταπατήσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που μπορεί να έχουν υποστεί μέσα σε διαφόρων ειδών ιδρύματα ή και σε άλλα μέρη», είπε η Mary.

Πιστεύουμε ότι το FRA θα επιλέξει τους ερευνητές του προγράμματος μέσα από μια διαδικασία υποβολής προτάσεων. Παρόλα αυτά δε θα υπάρξει η δυνατότητα να εξετάσουμε κι εμείς τις προτάσεις. Η πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων θα ανακοινωθεί σύντομα.

Το δικαίωμα συμμετοχής του ENUSP σε αυτήν τη συνάντηση του FRA θεωρούμε ότι υπήρξε ένα σημαντικό επίτευγμα. Μέχρι σήμερα δεν μας είχαν ποτέ προσκαλέσει στις συμβουλευτικές συναντήσεις αυτής της σημαντικής διαδικασίας στηριζόμενοι στο γεγονός ότι δεν είμαστε επαγγελματίες ερευνητές. «Διεκδικήσαμε το δικαίωμα της ουσιαστικής συμμετοχής των χρηστών/επιζώντων ερευνητών σε κάθε έρευνα που αφορά τα ανθρώπινά μας δικαιώματα», είπε η Mary Nettle. Πρέπει να μας αναγνωρίζουν και να μας συμβουλευονται. Επιπλέον, αυτή η ειδική γνώση θα πρέπει να πληρώνεται, όπως συμβαίνει με κάθε άλλου είδους συμβουλευτική.

Ακτιβιστής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έρχεται αντιμέτωπος με συνέδριο της Ε.Ε. για την αυτοκτονία

Dr. David Webb, ερευνητής σε θέματα αυτοκτονίας

Μεγάλη ανακούφιση ένωσαν οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όταν ο επιζών της ψυχιατρικής και διεθνώς αναγνωρισμένος ερευνητής David Webb είχε την ευκαιρία να εκφράσει τις απόψεις του σε πανευρωπαϊκό επιστημονικό συνέδριο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, για την αυτοκτονία και την οικονομική κρίση που έλαβε χώρα στην Στοκχόλμη στις 14 και 15 Οκτωβρίου.

Το συνέδριο αυτό, μέρος της οργάνωσης του οποίου είχε αναλάβει το σουηδικό κοινοβούλιο, ήταν η τελευταία από τις εκδηλώσεις που προετοίμαζαν το ευρωπαϊκό συνέδριο «Πρόληψη της Κατάθλιψης και της Αυτοκτονίας» που διοργανώθηκε τον Δεκέμβριο στη Βουδαπέστη. Και οι δυο αυτές εκδηλώσεις αποτελούν μέρος μιας σειράς πέντε συνεδρίων υπό την αιγίδα του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για την Ψυχική Υγεία και την Ευημερία. Διαβάζουμε στο έγγραφο που κυκλοφόρησε τον Ιούνιο του 2008 στις Βρυξέλλες, και στο οποίο τα κράτη μέλη δεσμεύονται τουλάχιστον στα λόγια όσον αφορά τον ουσιαστικό ρόλο των χρηστών υπηρεσιών και επιζώντων στο στήσιμο, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας:

«Οι άνθρωποι που έχουν βιώσει προβλήματα ψυχικής υγείας διαθέτουν πολύτιμη εμπειρική γνώση και είναι αναγκαίο να έχουν ενεργό ρόλο στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων»

Πρώην μέλος του Παγκόσμιου Δικτύου των (πρώην) Χρηστών και Επιζώντων της Ψυχιατρικής (WNUSP), ο David από την Αυστραλία έχει κάνει σημαντικές δημοσιεύσεις για την «αυτοκτονιολογία», την επικερδή επιστήμη που έχει στηθεί γύρω από τη μελέτη της αυτοκτονίας. Από όσο γνωρίζουμε η διδακτορική του διατριβή είναι η μόνη εκτεταμένη

ανασκόπηση του συγκεκριμένου πεδίου από κάποιον που έχει κάνει ο ίδιος απόπειρα αυτοκτονίας. Αποκαλύπτει τον ηχηρό αποκλεισμό της οπτικής των χρηστών και επιζώντων από το δημόσιο διάλογο γύρω από την αυτοκτονία – και την απόλυτη ανάγκη να ακουστούν οι φωνές μας πάνω σε αυτά τα θέματα.

Η Anne-Laure Donskoy, υποστηρικτικό μέλος του συμβουλίου του ENUSP, άσκησε έντονη πίεση ώστε να συμπεριληφθεί η έρευνα που πραγματοποιούν οι χρήστες και οι επιζώντες, υπογραμμίζοντας τη σημασία της εμπειρίας σε πρώτο πρόσωπο, του βιώματος. «Είναι ιδιαίτερα σημαντική [η συμμετοχή του David στην Στοκχόλμη], είπε. Ο David δίνει μια απaráμιλλη διάσταση στο υπό συζήτηση θέμα, όχι μόνο έχοντας βιώσει ο ίδιος την εμπειρία αλλά και έχοντας γράψει για αυτό με πρωτοποριακή και σε βάθος σκέψη. Φέρνει στο προσκήνιο την εμπειρική διάσταση, η οποία συχνά χάνεται μέσα σε ανούσια αριθμητικά δεδομένα».

Στη συνέχεια η Anne-Laure παρουσίασε ένα εξαιρετικά δυναμικό άρθρο στο συνέδριο της Βουδαπέστης με θέμα τη μοναδικής και καθοριστικής σημασίας εμπειρική γνώση που παρέχουν οι χρήστες και επιζώντες της ψυχιατρικής στο θέμα της αυτοκτονικότητας και της αυτοκαταστροφής. Μπορείτε να βρείτε ολόκληρο το κείμενο της παρουσιάσής της στην ιστοσελίδα του ENUSP.

Ένα μέρος των επίσημων δηλώσεων του ENUSP στη Βουδαπέστη έλεγε:

«Παρόλο που αξιολογούμε θετικά τις... εξελίξεις στο χώρο της δημόσιας ψυχικής υγείας στην Ε.Ε., όπως αυτές παρουσιάζονται στα επίσημα έγγραφα, το ENUSP εξακολουθεί να πιστεύει ότι όλη αυτή η νέα ρητορική δεν ανταποκρίνεται στις συγκεκριμένες και επιβεβλημένες δεσμεύσεις για την ενδυνάμωση των χρηστών και των επιζώντων. Ομοίως, διερωτόμαστε εάν η «φιλική προς τους χρήστες» γλώσσα αντικατοπτρίζει μια στροφή στην πράξη από το ψυχιατρικό βιοϊατρικό μοντέλο, το οποίο εξακολουθεί να προβάλλεται ως η βασική και με θετικά αποτελέσματα στρατηγική πρόληψης της αυτοκτονίας – παρά την εμφανέστατη έλλειψη αποδείξεων ως προς την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια που μπορεί αυτό να παράσχει».

8

Για περισσότερες πληροφορίες για τη δουλειά του David Webb, συμπεριλαμβανομένης και της πρόσφατης ομιλίας του στο συνέδριο της Στοκχόλμης για την αυτοκτονία και την οικονομική κρίση, δείτε αυτή τη βιβλιογραφία. Στην επόμενη έκδοση του Advocacy Update, θα παρουσιάσουμε περισσότερες κριτικές ανασκοπήσεις από τη συμμετοχή των επιζώντων/χρηστών σε αυτά τα συνέδρια της Ε.Ε.

Η φωνή των χρηστών και των επιζώντων στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Αναπηρία

Erik Olsen, μέλος των συμβουλίων του ENUSP και του EDF

Ψυχιατρικός επιζών από το ENUSP συμμετέχει για πρώτη φορά στο διοικητικό συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Φόρουμ για την Αναπηρία (EDF). Ο Δανός ακτιβιστής Erik Olsen, που έχει 20 χρόνια εμπειρίας στο κίνημά μας, εκλέχτηκε τον περασμένο Μάιο με τη σύσσωμη υποστήριξη των υπολοίπων μελών του EDF. Το EDF αγωνίζεται για την προαγωγή ίσων ευκαιριών για τους ανθρώπους με αναπηρία και για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, φροντίζοντας να μη λαμβάνεται καμία απόφαση που αφορά τους ανθρώπους με αναπηρία χωρίς τη συμμετοχή των ιδίων. Είναι ένας εξολοκλήρου ανεξάρτητος οργανισμός. Στο παρελθόν, είχε συχνά αναφερθεί και από άλλους το ζήτημα της συμμετοχής των χρηστών και επιζώντων της ψυχιατρικής στο αναπηρικό κίνημα.

Στο προσκήνιο των δράσεων του EDF βρίσκεται η υλοποίηση της Διεθνούς Συνθήκης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και το Πρωτόκολλο της Συνθήκης (δείτε παρακάτω σε αυτό το τεύχος την ειδική καταχώριση για αυτή τη σημαντική συνθήκη). Άλλα σημαντικά ζητήματα περιλαμβάνουν την ενδυνάμωση των δεξιοτήτων και την κατάλληλη εκπροσώπηση στις πολιτικές και τη νομοθεσία της Ε.Ε.

Αν θα θέλατε περισσότερες πληροφορίες ή αν έχετε προτάσεις για σχετικά ζητήματα που θα θέλατε να μεταφερθούν στο EDF, παρακαλούμε επικοινωνήστε με τον Erik Olsen στο erikpsyk@gmail.com

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΣ

Σεμινάριο Ενδυνάμωσης για τα μέλη της Ε.Ε.

«Τίποτα για εμάς χωρίς εμάς: Πώς θα το κάνουμε πραγματικότητα;» ρωτούν οι συμμετέχοντες στο σεμινάριο ενδυνάμωσης στις Βρυξέλλες, τον Μάρτιο του 2009. Σχεδόν όλοι μας κατορθώσαμε να χωρέσουμε σε αυτή τη φωτογραφία!

Σημαντικός σταθμός για το δίκτυό μας ήταν η συνάντηση των (πρώην) χρηστών και επιζώντων της ψυχιατρικής για 2 μέρες στις Βρυξέλλες τον περασμένο Μάρτιο στα πλαίσια σεμιναρίου ενδυνάμωσης. Το σεμινάριο «Τίποτα για εμάς χωρίς εμάς: Πώς θα το κάνουμε πραγματικότητα;» πραγματοποιήθηκε χάρη σε ευρωπαϊκά κονδύλια που διατέθηκαν για αυτό και μόνο το γεγονός από την Mental Health Europe, τα οποία δυστυχώς δεν επεκτάθηκαν και σε μη μέλη της Ε.Ε. Παράλληλα με το μοίρασμα των εμπειριών μας ως χρήστες/επιζώντες, οι συμμετέχοντες ενημερωθήκαμε για το καινούριο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για την Ψυχική Υγεία, για τη Διεθνή Συνθήκη για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και για τις αλλαγές στη διαχειριζόμενη από τους χρήστες/επιζώντες έρευνα.

Το φλέγον θέμα της συνάντησης, παρόλα αυτά, ήταν η έλλειψη χρηματοδότησης για το ENUSP, η οποία διαφαίνεται πλέον απειλητική για την επιβίωση του δικτύου μας. Τι πρόκειται να συμβεί, ρωτούσαν οι ομιλητές, αν οι χρήστες και οι επιζώντες της ψυχιατρικής χάσουν την ενωμένη και ανεξάρτητη φωνή τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο; Μια από τις άμεσες προτεραιότητες, είπαν, είναι η ενίσχυση της επικοινωνίας και της συνεργασίας ανάμεσα στο ENUSP και τις εθνικού και τοπικού επιπέδου ομάδες των χρηστών και των επιζώντων ανά την Ευρώπη. Πρέπει να βρούμε τρόπους να συναντιόμαστε και να οργανωνόμαστε, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αντιπροσώπευση όλων των μελών μας.

Αυτό αποτελεί μια πρόκληση η οποία ολοφάνερα απαιτεί όλο μας το ενδιαφέρον. Για την ακρίβεια, αναζητούμε τις δικές σας απόψεις και τις δικές σας σκέψεις για το ποιές θα έπρεπε να είναι οι προτεραιότητες του ENUSP τα επόμενα χρόνια. Πώς μπορούμε να γίνουμε πιο δυνατοί; Και πώς θα μπορούσατε να συνεισφέρετε σε αυτό εσείς οι ίδιοι ή ο οργανισμός και η ομάδα σας;

Για όλες τις λεπτομέρειες που αφορούν το σεμινάριο, συμπεριλαμβανομένων παρουσιάσεων, σημειώσεων και φωτο-

ENUSP και Mental Health Europe: Που πάμε από εδώ και μπρος;

Το σεμινάριο ενδυνάμωσης του ENUSP στις Βρυξέλλες τον περασμένο χρόνο πραγματοποιήθηκε χάρη στη συνεργασία και την εκτενή οικονομική υποστήριξη της Mental Health Europe (MHE). Η Mental Health Europe είναι ένας μη-κυβερνητικός οργανισμός που χρηματοδοτείται από την Ε.Ε. και που ασχολείται με την προαγωγή της ψυχικής υγείας, τη δημιουργία πολιτικών και τη μεταρρύθμιση. Είναι επίσης το ευρωπαϊκό γραφείο διασύνδεσης για χρηματοδοτήσεις που αφορούν την ψυχική υγεία. Η MHE έχει διακηρύξει την αντίθεσή της, με βάση τις αρχές της, ως προς την αποδοχή οποιουδήποτε είδους χρηματοδότησης από τη φαρμακοβιομηχανία.

Για περισσότερες πληροφορίες πάνω στη δουλειά και τις πολιτικές της MHE, μπορείτε να συμβουλευτείτε τον ιστότοπο : www.mhe-sme.org

Το ENUSP είναι ιδιαίτερα ευγνώμον για την υποστήριξη του σεμιναρίου στις Βρυξέλλες, και οι εκπρόσωποί μας συναντήθηκαν μετά από το σεμινάριο για να συζητήσουν τη δυνατότητα ανανέωσης της μεταξύ μας συνεργασίας και σε άλλες δράσεις. Στα τέλη του 2008, το διοικητικό συμβούλιο του ENUSP εξέφρασε τις προθέσεις του στέλνοντας στην MHE την παρακάτω δήλωση:

«Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο των (πρώην) Χρηστών και Επιζώντων της Ψυχιατρικής (ENUSP) επιθυμεί τη συνεργασία με την MHE σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος... Μας ικανοποιεί το γεγονός ότι η MHE και το δίκτυο των μελών-οργανισμών της βλέπουν την ανάγκη να στηρίξουν τους χρήστες και τους επιζώντες στο να έχουν τους δικούς τους ανεξάρτητους οργανισμούς. Είμαστε ανοιχτοί στο να δεχτούμε υποστηρικτικά μέλη για όσο καιρό λαμβάνει χώρα αυτή η διαδικασία ενδυνάμωσης, καθώς και την πρακτική υποστήριξη που θα μπορούσε να μας παρέχει η MHE για να μας διευκολύνει στην επίτευξη αυτού του στόχου».

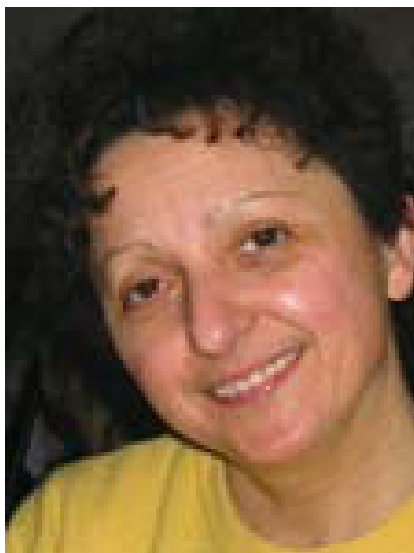
10

Σε πρόσφατο σχόλιό του ο Erik Olsen, μέλος του διοικητικού συμβουλίου, εξέθεσε τη δυσχερή οικονομική θέση του ENUSP: «Δεν μπορούμε να πούμε όχι σε βοήθεια από το δημόσιο τομέα... Είμαστε απλά πολύ αδύναμοι τόσο από οικονομικής πλευράς όσο και σε επίπεδο οργάνωσης, οι χρήστες και οι επιζώντες ανά την Ευρώπη». «"Εκμεταλλευόμαστε" τις ευκαιρίες που μας δίνονται για να κάνουμε ό, τι μπορούμε», πρόσθεσε η Mary Nettle.

Μια ταινία μικρού μήκους για το ENUSP

Το Advocacy Update με χαρά σας διασυνδέει με αυτήν την ταινία μικρού μήκους του Πανεπιστήμιου του Μπέρμιγχαμ, όπου εμφανίζονται οι εκπρόσωποι του ENUSP Mary Nettle και Elizabeth Winder. Η συζήτηση καλύπτει σημαντικά ζητήματα όπως το ρόλο του ENUSP και τη σχέση του με άλλους ευρωπαϊκούς οργανισμούς για τη διεκδίκηση δικαιωμάτων, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Φόρουμ των Ασθενών (European Patients' Forum) και η Mental Health Europe. Μπορείτε ακόμα να ακούσετε μια σύντομη περιγραφή της δουλειάς του ENUSP στο ερευνητικό σχέδιο VALUE +, το οποίο έχει ως στόχο την προώθηση της ουσιαστικής εμπλοκής των ασθενών στην φροντίδα υγείας σε ολόκληρη την Ευρώπη. [ΔΕΙΤΕ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ENUSP http://www.ceimh.bham.ac.uk/tv/MaryandElisabeth.shtml](http://www.ceimh.bham.ac.uk/tv/MaryandElisabeth.shtml)

Θα αναφερθούμε εκτενέστερα στο VALUE + στις επόμενες εκδόσεις του ENUSP. Μέχρι τότε μπορείτε να μάθετε περισσότερα για τη δράση αυτή [εδώ http://www.eu-patient.eu/projects/valueplus/project/purpose-outcomes.php](http://www.eu-patient.eu/projects/valueplus/project/purpose-outcomes.php)

Gabriela Tănăsan

Προβολές στους ακτιβιστές: ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Σε κάθε τεύχος σκοπεύουμε να παρουσιάσουμε το προφίλ της δουλειάς ενός από τα μέλη του ευρωπαϊκού μας δικτύου. Αυτό που θα θέλαμε είναι να παρουσιαστούν οι διαφορετικές φωνές και τα πρόσωπα του ακτιβισμού, που εκτείνονται από τους κρατικούς, περιφερειακούς και τοπικούς οργανισμούς χρηστών και επιζώντων μέχρι τους μεμονωμένους ακτιβιστές. Αυτή τη φορά μιλήσαμε με την Gabriela Tanasan, διευθύντρια του Orizonturi Foundation στη Ρουμανία. Αν θα επιθυμούσατε να σας πάρουμε συνέντευξη για μια από τις επόμενες μας εκδόσεις, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με το: newsletter@enusp.org

ΠΟΙΟΣ: Orizonturi Foundation (www.orizonturi.org), Gabriela Tanasan, διευθύντρια

ΠΟΥ: Campulung Moldovenesc, Ρουμανία

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟ: Οι Ρουμάνοι χρήστες και επιζώντες της ψυχιατρικής περίμεναν πολύ καιρό για να ακουστούν. Ήταν ένας αγώνας για πολλούς λόγους, μας λέει η Gabriela Tanasan, μια επιζούσα που είχε βοηθήσει το 1995 στη δημιουργία του Orizonturi Foundation, το οποίο υποστηρίζει και αγωνίζεται για τα δικαιώματα των χρηστών υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Παράλληλα με την έλλειψη χρηματο-

δότησης, μας λέει, υπάρχει ακόμα και η βαθιά ριζωμένη αντίληψη ότι μόνο οι επαγγελματίες ψυχικής υγείας μπορούν να συνεισφέρουν κάτι ουσιαστικό στο κομμάτι της διαμόρφωσης πολιτικών.

«Υπάρχουν πολύ λίγα μέρη στη Ρουμανία όπου οι άνθρωποι κατανοούν την ανάγκη να συμπεριληφθούν όλα τα άμεσα ενδιαφερόμενα μέρη – και κυρίως οι χρήστες και αυτοί που τους στηρίζουν – στην επίλυση των προβλημάτων» λέει η Gabriela. «Είναι πολύ λίγοι αυτοί που δουλεύουν ή που αγωνίζονται για την ανάπτυξη κοινωνικών και κοινοτικών προσεγγίσεων». Το μεταρρυθμιστικό κίνημα, μας λέει, μόλις τώρα κάνει «τα πρώτα μικρά και δειλά του βήματα».

Ένα σημαντικό βήμα έγινε μέσα από τη δυναμική εμπλοκή των χρηστών/επιζώντων σε διεθνές συνέδριο για τις κοινοτικές και κοινωνικές προσεγγίσεις στην ψυχική υγεία, που έλαβε χώρα τον περασμένο χρόνο στο Gura Humorului, στη βόρεια Ρουμανία. Το Orizonturi ήταν ένας από τους διοργανωτές του συνεδρίου, το οποίο παρακολούθησαν χρήστες υπηρεσιών και φροντιστές από την Ρουμανία και την Ουγγαρία, καθώς και τοπικά και διεθνή στελέχη κυβερνητικών και προνοιακών υπηρεσιών και επαγγελματίες του χώρου. Η Gabriela έδωσε μια διάλεξη πάνω στο ρόλο των χρηστών υπηρεσιών στη μεταρρύθμιση στο χώρο της ψυχικής υγείας. Η μεγάλη συζήτηση πάνω στις περιφερειακές πολιτικές που συντόνισε, είχε τον τίτλο: «Εναλλακτικές στην κοινότητα: Ας ξανασκεφτούμε ΜΑΖΙ τις πολιτικές για την ψυχική υγεία».

«Φαντασία 3» Paula Salar, Ρουμανία

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Γενική Συνέλευση του ENUSP στην Ελλάδα, στη Θεσσαλονίκη, τον Σεπτέμβριο του 2010

Με μεγάλη χαρά σας ανακοινώνουμε τη Γενική Συνέλευση και συνεδρίαση των μελών μας στην Θεσσαλονίκη, στις 28-30 Σεπτεμβρίου του 2010.

Η συνέλευση θα διοργανωθεί σε συνεργασία με μέλη του ελληνικού κινήματος χρηστών/επιζώντων και με τη βοήθεια του Τμήματος Ψυχολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Σε πρόσφατη συνάντηση των ελλήνων χρηστών/επιζώντων στην Αθήνα, όπως μας ανέφερε ο εκπρόσωπός τους Γιάννης Καρτεράκης, προτάθηκαν ως θέματα συζήτησης για τη συνάντηση του 2010 «το ελληνικό ψυχιατρικό σύστημα, η ιστορία και οι παράμετροί του», τα ισχυρά λόμπυ της ιατρικής και της φαρμακευτικής βιομηχανίας, καθώς και καίρια τρέχοντα και μελλοντικά ζητήματα. Το κεντρικό μας

Θεσσαλονίκη, Ελλάδα όπου θα λάβει χώρα η γενική συνέλευση του ENUSP το 2010

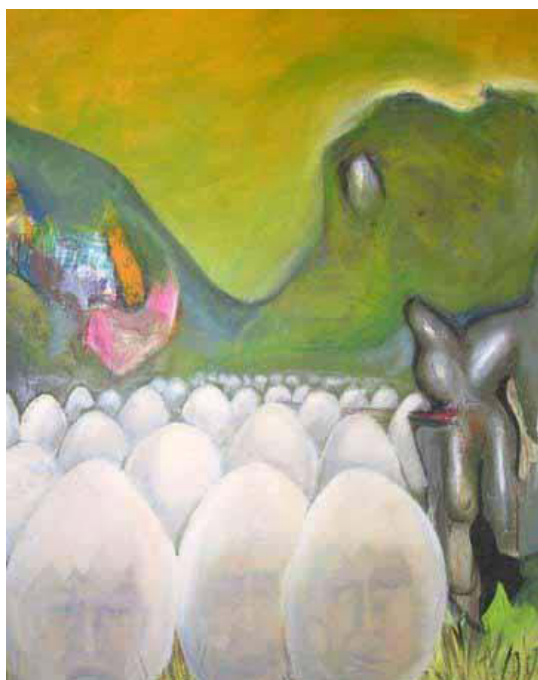
μήνυμα θα πρέπει να είναι «τα δικαιώματά μας και η απαίτηση και η ανάγκη μας να μας αντιμετωπίζουν ως ίσους», μας είπε. Για περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από το ελληνικό ψυχιατρικό σύστημα, παρακαλούμε να δείτε το άρθρο μας στη στήλη **Παρατηρητήριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα** αυτού του τεύχους.

Η διοργάνωση της συνάντησης αυτής προϋποθέτει πολλή και σημαντική δουλειά τους ερχόμενους μήνες, και θα εκτιμούσαμε ιδιαίτερα τη βοήθειά σας, ακόμα και την πιο ελάχιστη.

Θα έχουμε χώρο για δυο αντιπροσώπους από κάθε χώρα, και επίσης θα εκλέξουμε στη συνάντηση αυτή και το νέο διοικητικό συμβούλιο του ENUSP. Αναμένουμε ότι η χρηματοδότηση που θα έχουμε θα είναι πολύ μικρή. Θα ζητήσουμε από την κάθε χώρα να κάνει το καλύτερο που μπορεί για να καλύψει τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής των απεσταλμένων της.

Στην παρούσα φάση, θα εκτιμούσαμε ιδιαίτερα τις προτάσεις σας για έναν κεντρικό ομιλητή από κάθε χώρα, για τα θέματα των ομαδικών εργαστηρίων, και για το πρόγραμμα της Γενικής Συνέλευσης. Σας παρακαλούμε να στείλετε τις προτάσεις σας ή/και την διάθεσή σας να συμμετάσχετε στην οργανωτική επιτροπή στο info@enusp.org. Θα επικοινωνήσουμε ξανά τους ερχόμενους μήνες με περισσότερες πληροφορίες. Μπορείτε να παρακολουθείτε τις πιο πρόσφατες εξελίξεις στην ιστοσελίδα μας www.enusp.org/events

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Αιτίλο Erik Olsen, Δαβία

Καταγράφουμε τις παραβιάσεις της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων μας

Γιατί να υπάρχει ένα παρατηρητήριο για τα ανθρώπινα δικαιώματα που να διαχειρίζονται οι χρήστες/επιζώντες;

Στην πάροδο του χρόνου πολλά από τα μέλη μας έχουν διαπιστώσει την ανάγκη για ένα παρατηρητήριο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά την Ευρώπη που να διαχειρίζονται οι χρήστες/επιζώντες. Το παρατηρητήριο αυτό θα ανέσυρε στην επιφάνεια και θα κατέγραφε συγκεκριμένα περιστατικά απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης – βάνουσων συμπεριφορών που είναι στις μέρες μας κρατικά αποδεκτές και δυσδιάκριτες, παραμένοντας έτσι έξω από το ενδιαφέρον των επίσημων οργάνων διαμαρτυρίας και του Τύπου. Έχοντας υπόψη τη δυνατότητα προστασίας των δικαιωμάτων μας μέσω διεθνών συμφώνων, όπως αυτό της Διεθνούς Συνθήκης για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Αναπήρων, τα στοιχεία αυτά αποκτούν εξέχουσα σημασία.

Πιστεύουμε ότι το Advocacy Update θα μπορούσε να παίξει σημαντικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία ελέγχου των παραβιάσεων των δικαιωμάτων μας. Σας παροτρύνουμε να μας στείλετε αναφορές για ενδεχόμενες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων – σε κρατικό, τοπικό ή και προσωπικό επίπεδο. Τις αναφορές σας μπορείτε να στέλνετε στο newsletter@enusp.org.

Σε αυτή την έκδοση, παρουσιάζουμε τις ανησυχητικές εξελίξεις στην Ελλάδα και την Γερμανία.

Παραβιάσεις από ελληνικούς «μη-κερδοσκοπικούς» οργανισμούς

Αναφορές έφτασαν στο ENUSP για σκανδαλώδεις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των ψυχιατρικών ασθενών σε ξενώνες που διαχειρίζονται μη-κυβερνητικοί οργανισμοί (ΜΚΟ) στην Ελλάδα. Οργανισμοί χρηστών/επιζώντων και εργαζόμενοι στους ξενώνες είχαν ήδη αρχίσει να κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου από τα μέσα της περσινής χρονιάς, με την υποστήριξη κοινοβουλευτικών μελών και ακαδημαϊκών. Ισχυρίζονται ότι οι μη-κυβερνητικοί οργανισμοί – οι οποίοι χρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση – χρησιμοποιούν βίαιες, απάνθρωπες και εξευτελιστικές πρακτικές εις βάρος εκατοντάδων ενοίκων.

Επικριτές του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης λένε ότι η κυβέρνηση έχει προβεί σε ιδιωτικοποίηση της φροντίδας για την ψυχική υγεία, παραδίδοντας τους ενοίκους των κρατικών ιδρυμάτων, τα οποία παραπέμπουν περισσότερο σε φυλακές, σε ακόμα χειρότερα χέρια. Οι «βελτιωμένες» εγκαταστάσεις, που λειτουργούν ΜΚΟ όπως η ΕΨΑΜΥ, η ΕΨΥΚΑ και η ΘΕΨΥΠΑ, φιλοξενούν περίπου 15 με 20 ανθρώπους, των οποίων η ελευθερία καταπατάται από συστήματα διαρκούς ελέγχου και τιμωρίας. Φωτογραφίες που έκαναν την εμφάνισή τους στις ελληνικές εφημερίδες δείχνουν ενοίκους ημίγυμνους και δεμένους με ιμάντες στα κρεβάτια τους σε ξενώνα της ΕΨΑΜΥ στην Αθήνα.

Με έγγραφό τους προς το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο πέρσι, έλληνες πολιτικοί περιέγραψαν την κρατική πολιτική για την ψυχική υγεία ως ένα «τεράστιο χτύπημα στην ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα, που θέτει σε κίνδυνο τη σωματική και ψυχική αξιοπρέπεια εκατοντάδων ασθενών». Μια τέτοια πολιτική αντιτίθεται ευθέως στους στόχους της κοινωνικής αποκατάστασης του χρηματοδοτικού προγράμματος της Ε.Ε. Ψυχαργός, λένε. Ακαδημαϊκοί του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ισχυρίζονται ότι το βασικό κίνητρο των μη-κερδοσκοπικών οργανισμών είναι «η κερδοσκοπία... αντί για την αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που είχαν βίαια αποσπαστεί από τους ενοίκους».

Υποστηρικτές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καλούν τις ευρωπαϊκές αρχές και την ελληνική κυβέρνηση να παρέμβουν άμεσα στο πλευρό των ενοίκων των ξενώνων. Ακόμη, απαιτούν να διεξαχθεί ανεξάρτητη ευρωπαϊκή έρευνα για τις βίαιες και απαξιωτικές πρακτικές που έχουν ήδη καταδειχθεί αλλά και για τον ισχυρισμό της κακής διαχείρισης των

κονδυλίων της Ε.Ε. Οι χρήστες και οι επιζώντες των υπηρεσιών ψυχικής υγείας θα πρέπει να έχουν κεντρικό ρόλο στις έρευνες αυτές, λένε. Δόθηκαν στο Advocacy Update οι παρακάτω διευθύνσεις επικοινωνίας για τα δικά μας γράμματα διαμαρτυρίας και συμπαράστασης:

Ελληνίδα Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

• Κ. Μαριλίτσα Ξενογιαννακοπούλου

E-mail: marilxen@otenet.gr.

Κεντρικά γραφεία: Αριστοτέλους 17, Τ.Κ. 101 87, Αθήνα, Ελλάδα

Ελληνική Εθνική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

E-mail: info@nchr.gr.

Το ENUSP ευχαριστεί την Γιούλη Σταμάτη και άλλα μέλη του Τμήματος Ψυχολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για τη βοήθειά τους σε αυτή την ανακοίνωση.

Η Δανία προβαίνει σε ακόμη μεγαλύτερη βία

Αγνώστου καλλιτέχνη

Η κυβέρνηση της Δανίας σχεδιάζει να επιβάλει τα «ήσυχια δωμάτια» και ακόμη περισσότερες σωματικές καθηλώσεις στα ψυχιατρικά ιδρύματα, σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες κυβερνητικές δηλώσεις.

Επί σειρά ετών το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει επιπλήξει αυστηρά τη Δανία για τη βία που χρησιμοποιείται στις ψυχιατρικές κλινικές της χώρας. Οι επίμαχες πρακτικές περιλαμβάνουν ακινητοποίηση των ασθενών, οι οποίοι δένονται στα κρεβάτια με ζώνες πάνω από την κοιλιά και ιμάντες στους καρπούς και στους αστραγάλους. Σε πολλές περιπτώσεις, αυτή η απαξιοτική και επίπονη μεταχείριση συνεχίζεται αδιάκοπα για μήνες, με τους ασθενείς δεμένους ακόμα και στις ώρες των γευμάτων ή όταν πηγαίνουν στην τουαλέτα ή κάνουν μπάνιο. Είναι συνηθισμένη η μη εφαρμογή περιορισμών ή χρονικών ορίων στην καθήλωση με ιμάντες, μια πρακτική ευρέως υποστηριζόμενη από τους ψυχιάτρους στα κρατικά μέσα ενημέρωσης.

Εντωμεταξύ, επικριτές από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συγκρίνουν τη χρήση του δεσίματος από τους αστραγάλους και τους καρπούς με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνταν για το δέσιμο και το βασανισμό των φυλακισμένων από τον στρατό των Η.Π.Α. στο Γκουαντάναμο. Είναι ανάμεσα σε αυτούς που θορυβήθηκαν από την πρόσφατη πρόταση του δανού Υπουργού Υγείας Jacob Axel Nielsen να χρησιμοποιηθούν τα «ήσυχια δωμάτια» ως «εναλλακτική» στην καθή-

λωση των ασθενών.

Αντιδρώντας στις εισηγήσεις της κυβέρνησης, η εκπρόσωπος της αντιπολίτευσης Mette Fredriksen παρατήρησε ότι ενώ στην υπόλοιπη Ευρώπη λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή της καθήλωσης δια της βίας, το μήνυμα που στέλνει ο υπουργός της Δανίας στην ψυχιατρική είναι ακόμη περισσότερη βία για το μέλλον. Εκπρόσωπος του Σοσιαλιστικού Κόμματος της Δανίας χαρακτήρισε ως τερατώδη την πρόταση του υπουργού, προσθέτοντας ότι είναι γελοίο να αντικαθιστάς τη βία με ακόμη περισσότερη βία.

Ο Erik Olsen, μέλος του δανέζικου οργανισμού χρηστών LAP, σημειώνει ότι οι ακτιβιστές του οργανισμού εναντιώνονται σε αυτές και σε άλλες μορφές βίας και απαξίωσης. «Κάποια χρόνια πριν, είχαμε καταφέρει να σταματήσουμε την υποχρεωτική εξωνοσοκομειακή θεραπεία, πείθοντας ένα από τα πολιτικά κόμματα να ψηφίσει ενάντια σε ένα κρίσιμο νομοσχέδιο».

«Δυο χρόνια μετά, ξεφυτρώνει ένας παρόμοιος νόμος. Αυτή τη φορά μπορεί να μην καταφέρουμε να τους σταματήσουμε».

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε να επικοινωνήσετε στο: erikpsyk@gmail.com

Τι σημαίνει για εσάς η Διεθνής Συνθήκη για τα Δικαιώματα των Αναπήρων

Έχετε ακούσει για την πρόσφατη Διεθνή Συνθήκη για τα Δικαιώματα των Ανθρώπων με Αναπηρία αλλά δεν είστε σίγουροι περί τίνος πρόκειται; Θέλετε να μάθετε παραπάνω για τη σχέση που θα μπορούσε να έχει με τη χώρα σας και τον οργανισμό σας;

Η Συνθήκη απαγορεύει την προκατειλημμένη, άνιση και προσβλητική μεταχείριση των ανάπηρων ανθρώπων σε κάθε πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένου και του ιατρικού. Συμπεριλαμβάνει τους χρήστες και επιζώντες της ψυχιατρικής, που ήταν άλλωστε από τους κεντρικούς διαπραγματευτές της συνθήκης. Έχει επικυρωθεί σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες και ακόμη – με μια πολυαναμενόμενη απόφαση που πάρθηκε στα τέλη του περασμένου χρόνου – από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Μπορεί επομένως να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για τους χρήστες και επιζώντες της ψυχιατρικής που αγωνίζονται για την προστασία των

ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά την Ευρώπη. Και έχουν ήδη υπάρξει περιπτώσεις επιτυχούς υπεράσπισης των δικαιωμάτων και ατίμωσης των κυβερνήσεων από τη στιγμή που τέθηκε εν ενεργεία η συνθήκη.

Δυστυχώς, παρόλα αυτά, πολλοί χρήστες υπηρεσιών και επιζώντες δεν έχουν πρόσβαση σε αυτή τη σημαντική πληροφορία για τη Συνθήκη. Με αποτέλεσμα να υποθέτουν ότι δεν έχει καμία πρακτική σημασία για τους ανθρώπους με ψυχιατρικές ταμπέλες. Πρέπει να διαψεύσουμε αυτή την υπόθεση, λέει η Tina Minkowitz, αντιπρόεδρος του WNUSP (του Παγκόσμιου Δικτύου των (πρώην) Χρηστών και Επιζώντων της Ψυχιατρικής), που είναι επίσης δικηγόρος και επιζούσα της ψυχιατρικής και η οποία έχει κάνει εκτεταμένη δουλειά στη διεθνή Συνθήκη. Η Minkowitz έχει υπογραμμίσει τις δυνατότητες που απορρέουν από τη Συνθήκη όσον αφορά τις περιοχές που είναι «παραδοσιακά οι πιο πιεστικές για τους χρήστες και τους επιζώντες – ο αυτοκαθορισμός μας και η ελευθερία μας, και ιδιαίτερα η ελευθερία μας από την ακούσια κράτηση και θεραπεία της ψυχιατρικής». Χωρίς καμία εξαίρεση, η Διεθνής Συνθήκη μας εγγυάται ρητά για δικαιώματα όπως:

- Ελευθερία από βασανισμούς, ή από σκληρή, απάνθρωπη ή απαξιοτική μεταχείριση ή τιμωρία
- Σεβασμό στη σωματική και ψυχική μας ακεραιότητα
- Ελευθερία να κάνουμε τις προσωπικές μας επιλογές
- Ελευθερία από διακρίσεις
- Το δικαίωμα στην ανεξάρτητη διαβίωση και την πλήρη κοινωνική ενσωμάτωση
- Το δικαίωμα στη μόρφωση και την εργασία

Αυτό που ουσιαστικά δηλώνουν όλα τα παραπάνω είναι η απόρριψη των κρατικών νόμων για την ψυχική υγεία οι οποίοι επιβάλλουν καταπιεστικά μέτρα –συμπεριλαμβανομένων της ιδρυματοποίησης και της επιτήρησης – «για το δικό μας καλό». Σε πρόσφατη ανακοίνωσή του ο Ειδικός Ανταποκριτής των Ηνωμένων Εθνών για τους Βασανισμούς, Manfred Nowak, πηγαίνει ακόμα παραπέρα, σημειώνοντας ότι οι ψυχιατρικές πρακτικές που ασκούνται σε τακτική βάση παρά την επιθυμία κάποιου (όπως η υποχρεωτική φαρμακοθεραπεία και το ηλεκτροσόκ), μπορεί να αποτελούν βασανισμό ή κακοποίηση, είπε η Tina Minkowitz.

«Πιστεύω ότι θα ήταν χρήσιμο να ενημερωθούν τα μέλη του ENUSP για τις δυνατότητές της [Συνθήκης] να χρησιμοποιηθεί στην κατάργηση της υποχρεωτικής θεραπείας και της καταπίεσης» πρόσθεσε. Το σημείο κλειδί είναι ότι αυτό «δε θα συμβεί αυτόματα, χωρίς τη δική μας προσπάθεια και δέσμευση για συμμετοχή».

Σαν πρώτο βήμα πρέπει να αποκτήσουμε επίγνωση των περιεχομένων της Συνθήκης οι χρήστες και οι επιζώντες της ψυχιατρικής και οι σύμμαχοί μας. Έτσι ώστε να μπορούμε να πιέσουμε για την επικύρωσή της και την εφαρμογή της από τους κρατικούς φορείς, χωρίς καμία επιφύλαξη, συναίνεση ή διακρήρυξη. Το δικαίωμά μας να αναλάβουμε ενεργό δράση στη διαδικασία εφαρμογής της διασφαλίζεται από την ίδια τη Συνθήκη.

Σχολιάζοντας σε μια ανακοίνωσή της από την Αυστραλία, έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη υπέρβασης των κρατικών πολιτικών προκειμένου να συμβαδίζουν με τα διεθνή κριτήρια για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

«Τα κράτη πρέπει να βρουν άλλους τρόπους για να απαντήσουν στους ανθρώπους που βιώνουν συναισθηματικές κρίσεις προκειμένου να τηρήσουν τους όρους της Συνθήκης... και άλλες υποχρεώσεις σύμφωνα με τη διεθνή νομοθεσία. Υπάρχουν πλέον πολυάριθμες μη-εξαναγκαστικές και μη-ιατρικές εναλλακτικές, και πρέπει αυτές να διερευνηθούν, να αναπτυχθούν περαιτέρω και να χρηματοδοτηθούν πλήρως, και παράλληλα να διακοπεί η χρηματοδότηση του παρόντος καταπιεστικού συστήματος».

Που μπορείτε να μάθετε περισσότερα για τη Συνθήκη;

- Αυτό το επίσημο [UN site](#) περιέχει το ολοκληρωμένο κείμενο και τους όρους της Συνθήκης για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Ανθρώπων με Αναπηρία και το Πρωτόκολλο. Περιέχει ακόμη ενημερώσεις για επικυρώσεις, εφαρμογές και ελέγχους. Ενημερωθείτε για την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα σας σε αυτή την ιστοσελίδα.
- Εξαιρετικές πηγές για τη συνθήκη μπορείτε επίσης να βρείτε στην ιστοσελίδα του WNUSP, όπου επίσης θα βρείτε έναν [Οδηγό Εφαρμογής](#) για τους χρήστες και επιζώντες της ψυχιατρικής. Υπάρχει σύνδεση μέσω της ιστοσελίδας με σημαντικές διεθνείς αναφορές, όπως η αναφορά του Ειδικού Ανταποκριτή Βασανιστηρίων Manfred Nowak.
- Αυτή η σύνδεση με τον [Ειδικό Ανταποκριτή Βασανιστηρίων](#) περιλαμβάνει το έντυπο για επείγουσες καταγγελίες.
- Πολύ χρήσιμες πηγές, που περιλαμβάνουν συνδέσεις με άλλα διεθνή όργανα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ενδιαφέροντα παραδείγματα πρακτικών, μπορείτε να βρείτε στο καινούριο [Κέντρο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Χρηστών και Επιζώντων της Ψυχιατρικής \(CHRUSP\)](#), με έδρα τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Τους ερχόμενους μήνες το ENUSP θα έχει πιο λεπτομερείς αναφορές για το καθεστώς και τις εφαρμογές της διεθνούς Συνθήκης. Σας παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για οποιαδήποτε επιμέρους ερωτήματα ή πρακτικούς προβληματισμούς με τα οποία ενδεχομένως να θέλετε να ασχοληθούμε, στέλνοντας μας ένα μήνυμα στο newsletter@enusp.org

Μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα η δημόσια συζήτηση και η διερεύνηση της σημασίας του νόμου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και του μοντέλου κοινωνικής αναπηρίας για τους χρήστες υπηρεσιών και τους επιζώντες.

To Advocacy Update ευχαριστεί την Tina Minkowitz για την σημαντική βοήθειά της σε αυτή την ανακοίνωση.

«Δύναμη» Katey Moore, Αγγλία

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ, ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

Dr. Tamasin Knight

Πέρα από τις αισθήσεις: Συνέντευξη με την Δρ. Tamasin Knight για τις εναλλακτικές απαντήσεις στις παράξενες σκέψεις

Η γιατρός Tamasin Knight είχε νοσηλευτεί για παραισθήσεις και στη συνέχεια προχώρησε στη συγγραφή του πρακτικού εγχειρίδιου *Πέρα από τις αισθήσεις: Εναλλακτικοί Τρόποι Εργασίας με τις Παραισθήσεις, τις Έμμονες Ιδέες και τις Ασυνήθιστες Εμπειρίες*. Το βιβλίο αμφισβητεί και απορρίπτει τη χρησιμότητα των παραδοσιακών ψυχοπαθολογικών ετικετών και μορφών θεραπείας. Αντί αυτών, επιχειρηματολογεί υπέρ της αποδοχής της προσωπικής πραγματικότητας του κάθε ανθρώπου και της υποστήριξής τους ώστε να τα βγάλουν πέρα και να ζήσουν με τις δικές τους πεποιθήσεις. Το ENUSP μίλησε με την Tamasin, η οποία αυτή την περίοδο έχει τη βάση της στο Εκουαδόρ.

Το βιβλίο σας μιλάει για την εύρεση καινούριων τρόπων εργασίας με ανθρώπους με ασυνήθιστα συστήματα ιδεών. Τι σας έκανε να θελήσετε να το γράψετε;

Αυτό που αρχικά με κινητοποίησε στο να θελήσω να κάνω τη μελέτη που περιγράφεται στο *Πέρα από τις Αισθήσεις*, προέκυψε από τη δική μου προσωπική εμπειρία με τις παράξενες σκέψεις και από την ψυχιατρική θεραπεία που υπέστην για αυτές. Ανακάλυψα ότι

η ψυχιατρική αντιμετώπιση έτεινε να επικεντρώνεται στην απομάκρυνση της «μη-κανονικότητας» και στην προσπάθεια να κάνει τους ανθρώπους «κανονικούς» αντί να επικεντρωθεί σε αυτό για το οποίο ο ίδιος ο άνθρωπος θεωρούσε ότι χρειαζόταν βοήθεια ή σε αυτό το οποίο ο ίδιος θεωρούσε σημαντικό. Θεωρώ ότι οι άνθρωποι θα έπρεπε να έχουν το δικαίωμα της επιλογής, και έτσι αισθάνθηκα την πρόκληση να ψάξω για εναλλακτικές μεθόδους εργασίας.

Διάβασα τη δουλειά του Marius Romme από το κίνημα Ακούγοντας Φωνές (Hearing Voices Movement). Θεωρώ ότι με επένευσε ιδιαίτερα η προσέγγισή τους ☒ η αποδοχή δηλαδή της προσωπικής ερμηνείας του ίδιου του ανθρώπου για τις φωνές που ακούει, και η δουλειά μέσα στην πραγματικότητα του ανθρώπου που ακούει τις φωνές. Το αποτέλεσμα ήταν να προσπαθήσω να διευρύνω την προσέγγισή τους πάνω στο βίωμα των ασυνήθιστων ιδεών και τους διαφορετικούς τρόπους αντίληψης της πραγματικότητας.

Είχατε υπόψη σας κάποιο συγκεκριμένο αναγνωστικό κοινό;

Είχα κυρίως τρεις ομάδες αναγνωστών στο μυαλό μου: α) ανθρώπους που έχουν προβλήματα σε σχέση με ασυνήθιστα ιδεολογικά συστήματα (που μπορεί να είναι ή και να μην είναι χρήστες/επιζώντες), β) τις οικογένειες και τους φίλους των ανθρώπων που έχουν αυτές τις εμπειρίες, γ) επαγγελματίες ψυχικής υγείας (και φοιτητές) που ενδιαφέρονται για διαφορετικούς τρόπους δουλειάς. Τώρα που τα είπα αυτά, να προσθέσω ότι το βιβλίο είναι για οποιονδήποτε ενδιαφέρεται για τις παράξενες σκέψεις και τους διαφορετικούς τρόπους κατανόησης του κόσμου.

Γράφετε:

«Πολλοί άνθρωποι έχουν πιστεύω που άλλοι άνθρωποι μπορεί να θεωρούν παράξενα, ασυνήθιστα ή μη πραγματικά, και υπάρχουν πολλοί άνθρωποι στην κοινωνία οι οποίοι ζουν επιτυχημένα και ανεξάρτητα έχοντας πεποιθήσεις που πληρούν τα κριτήρια της παραίσθησης».

Πώς εξηγείτε το γεγονός ότι μόνο κάποιοι από αυτούς θα γίνουν ψυχιατρικοί ασθενείς;

Ο κρίσιμος παράγοντας εδώ είναι αν ο άνθρωπος έχει τη δυνατότητα να ανταπεξέλθει στην εμπειρία του. Αν κάποιος αναστατωθεί πολύ ή απορροφηθεί ή κατακλυστεί από την εμπειρία που βιώνει, είναι πολύ πιθανό να γίνει ψυχιατρικός ασθενής. Σε αντίθεση με κάποιον που καταφέρνει να αντιμετωπίσει τις εμπειρίες του και ο οποίος πιθανότατα θα παραμείνει έξω από το ψυχιατρικό σύστημα. Η υποστήριξη που έχει ένας άνθρωπος στη ζωή του είναι ιδιαίτερα σημαντική στον καθορισμό της δυνατότητάς του να ανταπεξέλθει στις παράξενες ή οδυνηρές σκέψεις.

Πώς θα μπορούσε αυτό να γίνει με διαφορετικό τρόπο; Για παράδειγμα, πώς θα μπορούσατε να δουλέψετε εσείς με κάποια που φοβάται ότι οι άλλοι μπορούν να διαβάσουν τις σκέψεις της;

Πρώτα θα άκουγα αυτόν τον άνθρωπο και θα προσπαθούσα πραγματικά να κατανοήσω τη δικιά της πραγματικότητα και το δικό της σύστημα ιδεών. Μπορούν όλοι να διαβάσουν τη σκέψη της ή μόνο κάποιοι άνθρωποι; Υπάρχουν κάποιες συνθήκες στις οποίες οι άνθρωποι δεν μπορούν να διαβάσουν τη σκέψη της; Τι είναι αυτό που την ανησυ-

χεί περισσότερο σε αυτήν την κατάσταση; Και κυρίως, τι είδους βοήθεια επιθυμεί; Θέλει να βρει τρόπους να εμποδίσει τους άλλους να διαβάσουν τις σκέψεις της, ή θα προτιμούσε να είχε περισσότερη αυτοεκτίμηση ώστε να μην την απασχολεί πλέον αν οι άλλοι διαβάζουν τις σκέψεις της;

Το να ακούσεις έναν άνθρωπο με αυτόν τον τρόπο μπορεί να είναι από μόνο του βοηθητικό παρέχοντας ηθική υποστήριξη και μπορεί να είναι και το πρώτο βήμα για να βοηθήσεις τον άνθρωπο να βρει πιο συγκεκριμένους τρόπους αντιμετώπισης.

Οπότε, στη συνέχεια, θα δούλευα με τον άνθρωπο για να βρούμε στρατηγικές που θα τον βοηθούσαν να αισθανθεί ότι ελέγχει καλύτερα την κατάσταση και να μην νιώθει τόσο οδύνη από την εμπειρία του. Σε κάθε άνθρωπο ταιριάζουν και άλλες στρατηγικές αντιμετώπισης. Κάποιοι άνθρωποι που φοβούνται ότι οι άλλοι μπορούν να διαβάσουν τις σκέψεις τους βρίσκουν βοηθητικές στο να κρατούν μακριά τις ανεπιθύμητες τηλεπαθητικές σκέψεις τις μεθόδους «ψυχικής αυτοάμυνας» (“psychic self defense” strategies) – όπως το να φαντάζονται ότι τους περιβάλλει μια ασπίδα φωτός. Άλλοι θεωρούν ότι τους κάνει καλό να φορούν ένα συγκεκριμένο καπέλο. Και άλλοι ανακαλύπτουν ότι βελτιώνοντας το πώς νιώθουν για τον εαυτό τους καταφέρνουν να επηρεάζονται λιγότερο από το εάν άλλοι άνθρωποι διαβάζουν τις σκέψεις τους.

Προτείνετε κάποιες ιδιαίτερα καλές μεθόδους αντιμετώπισης, όπως το να συναντιέσαι τακτικά με ανθρώπους που έχουν αντίστοιχες εμπειρίες. Γιατί θεωρούνται βοηθητικές αυτές οι συναντήσεις; Τι μπορεί να κάνει κανείς αν δεν έχει πρόσβαση σε μια τέτοια ομάδα – για παράδειγμα εάν ζει σε ένα απομονωμένο μέρος;

Σ' ευχαριστώ! Η συνάντηση με άλλους ανθρώπους που έχουν παρόμοιες εμπειρίες μπορεί να αποτελέσει έναν ασφαλή τόπο για να συζητήσει κανείς τις σκέψεις του και τις εμπειρίες του χωρίς το φόβο ότι θα τον κοροϊδέψουν ή θα τον παθολογικοποιήσουν εξαιτίας των ιδεών του. Το να ανήκει κανείς σε μια τέτοια ομάδα του επιτρέπει να λαμβάνει συναισθηματική υποστήριξη καθώς και πρακτικές μεθόδους για να βοηθήσει τον εαυτό του να ανταπεξέλθει στις ιδέες του και να συνεχίσει τη ζωή του.

Εάν δεν υπάρχουν ομάδες εκεί κοντά όπου μένει κάποιος, θα πρότεινα να κοιτάξει στο Ίντερνετ για να δει αν υπάρχουν διαδικτυακές ομάδες υποστήριξης για το είδος της εμπειρίας που αντιμετωπίζει. Προσωπικά έχω υπόψη μου διαδικτυακές ομάδες υποστήριξης για ανθρώπους με πολλά διαφορετικά είδη παράξενων ιδεών.

Πώς έχουν αντιμετωπίσει τη δουλειά σας οι άλλοι γιατροί και επαγγελματίες; Φαντάζομαι ότι θα λένε ότι η αποδοχή της ασυνήθιστης πραγματικότητας ενός ανθρώπου σημαίνει ότι «συνωμοτείς» μαζί του, και ότι κάτι

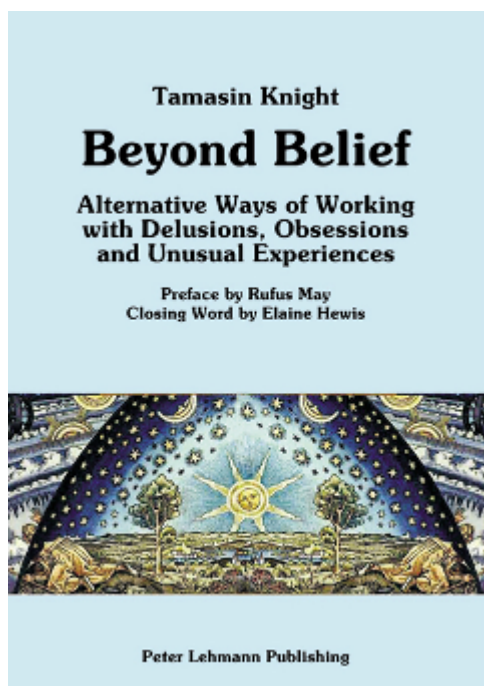
τέτοιο θα τους κάνει χειρότερα. Ποια είναι η δική σας αντίδραση σε αυτό;

Πιστεύω ότι όλο και περισσότεροι επαγγελματίες ψυχικής υγείας αναγνωρίζουν ότι η κυρίαρχη ψυχιατρική αντιμετώπιση δε δίνει όλες τις απαντήσεις και αρχίζουν να ενδιαφέρονται για εναλλακτικές μεθόδους. Οπότε σε γενικές γραμμές είμαι ευχαριστημένη από τις αντιδράσεις που δέχτηκα.

Αλλά ναι, υπάρχουν αυτοί που λένε ότι αυτή η προσέγγιση είναι σαν να «συνωμοτείς» με τον ασθενή. Θα απαντούσα λοιπόν σε αυτούς ότι δε θα έπρεπε να συνωμοτούμε με την άποψη ότι υπάρχει μόνο ένας τρόπος να ερμηνεύσουμε την πραγματικότητα και ότι υπάρχει μόνο ένα ιδεολογικό σύστημα που θεωρείται αποδεκτό και ένα άλλο που θεωρείται «παρανοϊκό». Αντίθετα, θα έπρεπε να αποδεχόμαστε τη διαφορετικότητα και να προάγουμε το δικαίωμα των ανθρώπων να είναι διαφορετικοί. Θεωρώ ότι το κίνημα των επιζώντων έχει ένα σημαντικό ρόλο εδώ, στην προαγωγή αυτού του μηνύματος.

Είναι σημαντικό να πούμε ότι το να αποδέχεται κανείς το ιδεολογικό σύστημα ενός ανθρώπου δε σημαίνει ότι πρέπει και να συμφωνεί με αυτό ή να προσποιείται ότι συμφωνεί. Αυτό που είναι σημαντικό είναι ο σεβασμός της πραγματικότητας του άλλου ανθρώπου (με τον ίδιο τρόπο όπως θα σεβαστούμε τις θρησκευτικές πεποιθήσεις κάποιου χωρίς να συμφωνούμε με αυτές) και η υποστήριξη του ανθρώπου αυτού στο να ανταπεξέλθει στις εμπειρίες του.

Παρόλο που κάποιοι μπορεί να φοβούνται ότι η αποδοχή του τρόπου σκέψης ενός ανθρώπου θα τον «κάνει χειρότερα», κάτι τέτοιο δεν έχει φανεί στην πράξη. Για παράδειγμα, φανταστείτε κάποιον που φοβάται επειδή πιστεύει ότι

θα του επιτεθούν φαντάσματα. Το να του πεις ότι είναι παρανοϊκός και ότι τα φαντάσματα δεν υπάρχουν δεν πρόκειται να τον βοηθήσει. Θα τον κάνει απλά να αισθανθεί ακόμη περισσότερο μόνος και φοβισμένος. Αντίθετα, είναι πολύ πιθανό να βοηθήσεις αυτόν τον άνθρωπο με το να αποδεχτείς ότι η πραγματικότητά του είναι αληθινή όσον αφορά τον ίδιο, να προσπαθήσεις να καταλάβεις πώς νιώθει και να δουλέψεις μαζί του προσπαθώντας να βρείτε τρόπους αντιμετώπισης της εμπειρίας (για παράδειγμα αναζητώντας σε βιβλία τρόπους προστασίας από τα φαντάσματα).

Ποιο θα ήταν ένα καλό πρώτο βήμα για κάποιον που θέλει να μάθει κι άλλους τρόπους αντιμετώπισης των δυσάρεστων ή ασυνήθιστων τρόπων σκέψης;

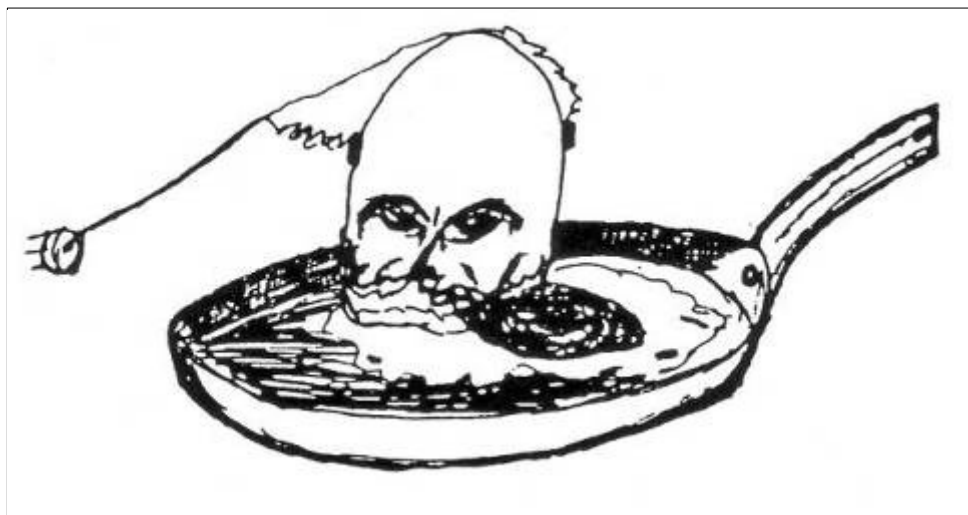
Θα του πρότεινα να διαβάσει το βιβλίο μου «Πέρα από τις αισθήσεις: Εναλλακτικοί Τρόποι Εργασίας με τις Παραισθήσεις, τις Έμμονες Ιδέες και τις Ασυνήθιστες Εμπειρίες». Το βιβλίο μπορεί να το κατεβάσει δωρεάν από το <http://www.peter-lehmann-publishing.com/index.htm>

Παρουσίαση Βιβλίου: «Οι Γιατροί της Απάτης: Τι δε θέλουν να γνωρίζετε για τη θεραπεία με ηλεκτροσόκ»

Linda Andre, Rutgers University Press, 2009

Τιμή 20,99 €

ISBN 978-0-8135-4441-0

Η φωτογραφία είναι από το αρχείο του Peter Lehmann, Βερολίνο

ψεις: ιατρική, επιστημονική, νομική, κοινωνική, ηθική. Είναι διεξοδικά μελετημένο, σχολαστικά τεκμηριωμένο και το συνολικό επίπεδο του γνωστικού περιεχομένου του – συγκεκριμένα το γεγονός ότι στηρίζεται σε πρωτογενείς και όχι δευτερογενείς πηγές – είναι ανώτερο κάθε υπάρχοντος βιβλίου γραμμένου από ειδικούς (οι οποίοι χρησιμοποιούν και προωθούν αυτήν τη μέθοδο που θεωρείται από πολλούς μορφή νομιμοποιημένης βίας).

Εστιάζοντας στη συλλογική ιστορία των απλών καθημερινών ανθρώπων – κυρίως γυναικών – που έχουν υποστεί ηλεκτροσόκ, αντί για τις διακηρύξεις των αντρών που έχουν κάνει καριέρες χορηγώντας και υποστηρίζοντας το ηλεκτροσόκ, το βιβλίο ανατρέπει τις παραδοσιακές απόψεις για το τι είναι η ιστορία και ποιος την φτιάχνει τελικά. Η συγγραφέας δε βγάζει τον εαυτό της έξω από την ιστορία ως υποτιθέμενα αντικειμενική παρατηρήτρια, αλλά μας λέει ότι γράφει μέσα από την εμπειρία που είχε βιώσει η ίδια από πρώτο χέρι ως δημιουργός αυτής της ιστορίας. Το αποτέλεσμα είναι ένα βιβλίο που η αμεσότητά του σε καθηλώνει και που διαβάζεται σε πολλά σημεία σαν αστυνομικό μυθιστόρημα.

Ο αναγνώστης καταλήγει στο συμπέρασμα της συγγραφέως, το οποίο διαμορφώνεται λογικά μέσα από τα αποδεικτικά στοιχεία εφτά δεκαετιών που παρουσιάζονται στο βιβλίο της: μόνο η κατάργηση του ηλεκτροσόκ μπορεί να προστατέψει τους ασθενείς από σοβαρές και μόνιμες εγκεφαλικές βλάβες.

Το βιβλίο αυτό θα έπρεπε να είναι υποχρεωτικό ανάγνωσμα για δικαστές, δικηγόρους, συγγενείς και επαγγελματίες ψυχικής υγείας. Λόγω του ύφους του, του ότι είναι ευανάγνωστο, ακόμη και του πνεύματος που κάνει σε κάποια σημεία, θα είναι ενδιαφέρον και για το γενικό αναγνωστικό κοινό. Αφορά ιδιαίτερα τους ευρωπαίους αναγνώστες καθώς το

Η Linda Andre είναι μια επιζούσα του ηλεκτροσόκ που έχει περάσει τα τελευταία 30 χρόνια της ζωής της προσπαθώντας να ξεπεράσει τις εμπειρίες της από το ηλεκτροσόκ. Το βιβλίο της είναι συναρπαστικό, ουσιώδες, και ξεχωριστό από πολλές απόψεις. Δημοσιευμένο πάνω από τρεις δεκαετίες μετά από το βιβλίο του Leonard Roy Frank *Η ιστορία του Ηλεκτροσόκ*, είναι το πρώτο βιβλίο στην αγγλική γλώσσα γραμμένο από μια επιζούσα του ηλεκτροσόκ, το οποίο εμπεριέχει τη φωνή και την οπτική των επιζώντων. Εξετάζει το ηλεκτροσόκ (αλλιώς γνωστό και ως ηλεκτροσπασμωδική θεραπεία ή ECT) από **πολλαπλές από-**

2004 το Ευρωπαϊκό συμβούλιο αποδέχτηκε μια εισήγηση στην οποία αποκαλείται «ηθική» η χορήγηση του υποχρεωτικού ηλεκτροσόκ (βλ. «Εισήγηση της Υπουργικής Επιτροπής προς τα κράτη μέλη για τη διασφάλιση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των ανθρώπων που υποφέρουν από ψυχικές διαταραχές, με έμφαση σε όσους υποχρεώνονται σε θεραπεία παρά τη θέλησή τους»). Το πρόσφατο σκάνδαλο για τη συνεχιζόμενη χρήση του υποχρεωτικού ηλεκτροσόκ σε μια κοινωνία που αυτοχαρακτηρίζεται ανθρώπινη μας δείχνει πόσο επίκαιρο είναι το βιβλίο της Linda Andre.

Peter Lehmann

Καλλιτεχνικό Προφίλ: Η βρετανίδα ποιήτρια-επιζούσα Carol Batton

Η ποιήτρια Carol Batton, που έχει ως έδρα το Μάντσεστερ, είναι ένας άνθρωπος ξεχωριστός. Δίνοντας τακτικές και περιζήτητες παραστάσεις σε εκδηλώσεις εντός και εκτός πόλεως, η Carol επίσης διανέμει αντίγραφα των ποιημάτων της σε όποιον θα ήθελε να τα διαβάσει. Υπολογίζει ότι μπορεί και να έχει χαρίσει μέχρι τώρα πενήντα χιλιάδες σελίδες με ποιήματα.

Η Carol, που περιγράφεται από πολλούς ως «ποιητρια του κινήματος των επιζώντων», γράφει με εξαιρετικό σθένος και ευστροφία για θέματα όπως η αποτυχία και ο παραλογισμός του κυρίαρχου συστήματος ψυχικής υγείας. Είναι σπάνιο να συναντήσει κανείς μια ποιητική φωνή τόσο κοφτερή, αστεία και προσιτή. Η αποστολή της, όπως λέει η ίδια, είναι «να αποκαλύψει ότι η ψυχιατρική είναι κάτι κακό ☒ να κάνει τα ποιήματα της και να προχωρήσει με τη ζωή της με κάποιον τρόπο».

20

Carol Batton,
επιζούσα βραβευμένη ποιήτρια

Drug trials

Don't believe anyone who
is not kind to animals.

Δοκιμές φαρμάκων

Μην πιστεύεις ποτέ κάποιον που
δεν είναι καλός με τα ζώα.

One side effect...

It's only got one side effect
You really must give it a try
It's only got one side effect
It makes you want to die

Μία παρενέργεια...

Έχει μόνο μια παρενέργεια
Πρέπει πραγματικά να το δοκιμάσεις
Έχει μόνο μια παρενέργεια
Σε κάνει να θέλεις να πεθάνεις

Η πρώτη συλλογή ποιημάτων της Carol Batton «Ο Τρόμος της Σελίδας» ("Page Fright") κυκλοφορεί από τον εκδοτικό οίκο The Bad Press. Η ανατύπωση των παραπάνω ποιημάτων έγινε με την ευγενική άδεια του εκδότη.

Another «The Pills» Poem

I say it makes me miserable,
She says, "That cannot be"
I say that I am certain,
(but so is she)
She says "So say the drug firms,
And they have done research"
I say "They make the profit."
She says I am psychotic,
She says that I can't know these things
And cannot be believed.
She says I'm being awkward, and should take more of these

Ακόμη ένα «Τα Χάπια» Ποίημα

Εγώ λέω ότι με κάνει δυστυχισμένη,
Αυτή λέει, «Αυτό δε γίνεται»
Εγώ λέω ότι είμαι σίγουρη,
(αλλά το ίδιο είναι κι αυτή)
Αυτή λέει «Έτσι λένε οι εταιρίες φαρμάκων,
Και έχουν κάνει έρευνες»
Εγώ λέω «Αυτοί βγάζουν το κέρδος».
Αυτή λέει εγώ είμαι ψυχωτική,
Αυτή λέει ότι εγώ δεν μπορώ να ξέρω από αυτά τα πράγματα
Και δεν μπορώ να γίνω πιστευτή.
Αυτή λέει ότι φέρομαι παράξενα, και πρέπει να πάρω κι άλλα από αυτά.

«Άτιτλο» Mel, Ιρλανδία

«Άτιτλο» Mel, Ιρλανδία

Παρακάτω ανατυπώνουμε επιλεγμένες εικόνες και λόγια του Mel, καλλιτέχνη-συγγραφέα και επιζώντα της ψυχιατρικής με έδρα την Ιρλανδία.

Από πού είμαι

Είμαι μεσογειακής καταγωγής, αλλά έχω ζήσει όλη μου τη ζωή στην Αγγλία και την Ιρλανδία. Η αρχική μου καριέρα ήταν στις επιστήμες: σχεδιασμό, ανάπτυξη και δοκιμές μικροεπεξεργαστών (microprocessor devices) στο Πανεπιστήμιο του Κόρκ. Ανακάλυψα την τέχνη το διάστημα που ζούσα σε διάφορες πανσιόν του Λονδίνου. Είχα λίγα πράγματα να κάνω, οπότε γράφτηκα σε διάφορα τμήματα νυχτερινών σχολείων και κατέληξα με υποτροφία στη Σχολή Τέχνης Byan Shaw, αν και έφυγα μετά από ένα χρόνο. Πάντα μου άρεσε η τέχνη στο σχολείο στο πανεπιστήμιο, περνούσα πιο πολύ χρόνο σκιστάροντας τους καθηγητές παρά ακούγοντας αυτά που είχαν να πουν.

Τι με ωθεί

Η τέχνη μου είναι αρκετά επηρεασμένη από αυτό το επιστημονικό υπόβαθρο. Θυμάμαι κάποτε που διάβασα ότι ο Αϊνστάιν στο σχολείο ήθελε να μάθει πώς θα ήταν να «κάθεται πάνω σε ένα φωτόνιο». Η τέχνη μου προσπαθεί να συλλάβει αυτήν τη φαντασία. Επιχειρώ να πειραματιστώ και με τα χρώματα και με τις τεχνικές ζωγραφικής. Η δουλειά μου ελπίζει να συλλάβει μια αίσθηση κίνησης και ρευστότητας.

«Να διευρύνουμε τη ζωή αντί να την περιορίζουμε»

Ήμουν στο ψυχιατρικό σύστημα για 20 χρόνια, και έχω διαγνωστεί με σχεδόν τα πάντα και μου έχουν χορηγήσει σχεδόν τα πάντα. Πολλοί από αυτούς που γνώρισα όσο ήμουν στο νοσοκομείο, δεν είχαν κάνει τίποτα που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί επιθετικό ή εγκληματικό. Οι νοσηλεύες γινόντουσαν επειδή κάποιοι άνθρωποι θεώρησαν ότι οι δραστηριότητες και ο τρόπος έκφρασης αυτών των ασθενών ήταν κατά κάποιο τρόπο επιθετικοί. Η ψυχιατρική διαμορφώνει το δικαίωμά της να «θεραπεύει» από το γεγονός ότι κάποιες εκδηλώσεις του εαυτού και της συμπεριφοράς μπορεί να μην είναι βολικές για κάποιους.

Πιστεύω ότι θα έπρεπε να θέτουμε ερωτήματα και να αμφισβητούμε τα πράγματα. Είναι ο μόνος τρόπος για μια εύστοχη και αληθινή αλλαγή, είτε αυτή αφορά να διαμορφώσουμε μια Συνθήκη για την αλλαγή του κλίματος ή να υπερασπιστούμε τα δικαιώματα των ανθρώπων του ψυχιατρικού συστήματος. Πιστεύω ότι το «να είσαι εσύ» - ό,τι και αν συνεπάγεται αυτό και οποιαδήποτε και αν είναι η γνώμη των άλλων - είναι ένα από τα πιο βασικά ανθρώπινα δικαιώματα που υπάρχουν (μέχρι το σημείο όπου δεν προσβάλλεις εσκεμμένα τα δικαιώματα των άλλων ανθρώπων). Κανένας άνθρωπος εκτός από εσένα δε θα έπρεπε να έχει το δικαί-

ωμα να σου επιβάλει μια ταυτότητα που εσύ δε θέλεις.

Για μένα δεν υπάρχει κανένα απόλυτο πρότυπο: το νορμάλ είναι απλά το συνηθισμένο, και το συνηθισμένο δε διαφοροποιείται μόνο ανάμεσα στις κοινωνίες και τις κοινότητες - διαφοροποιείται επίσης ανάμεσα στα άτομα και τις αντιλήψεις που έχουν αυτά τα άτομα για τον εαυτό τους και για το Σύμπαν στο οποίο ανήκουν. Για μένα, δεν υπάρχει καθορισμένο «σωστό ή λάθος», αλλά μια σειρά περιστάσεων που η καθεμιά τους αποκτά διαφορετική καταλληλότητα ανάλογα με το συγκεκριμένο περιεχόμενό της.

Η τέχνη είναι ένα μέσο για να διευρύνεις τη ζωή αντί να την περιορίσεις.

Είσαι συγγραφέας ή καλλιτέχνης και ενδιαφέρεσαι να εκθέσεις τη δουλειά σου; Θα σε ενδιέφερε να αναπτύξεις και να μοιραστείς την εμπειρική σου γνώση ως εκδότης, σχεδιαστής, σύμβουλος πληροφορικής, διαφημιστής ή διορθωτής κειμένων; Θα χαιρόμασταν ιδιαίτερα να έρθεις σε επαφή μαζί μας στο: enusp@newsletter.org

ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ, ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Αληθινοί Άνθρωποι: Ο Εαυτός στην Ψυχική Υγεία και την Κοινωνική Φροντίδα, Ιούνιος 2010

Σας ενδιαφέρουν οι σχέσεις ανάμεσα στη φιλοσοφία, την ψυχιατρική και το κίνημα των χρηστών/επιζώντων; Αναμένεται ευρύς δημόσιος διάλογος σε αυτά τα ζητήματα σε συνέδριο που θα γίνει φέτος στο Μάντσεστερ της Αγγλίας στις 28-30 Ιουνίου, το οποίο συνδιοργανώνουν το ENUSP και το Πανεπιστήμιο του Κεντρικού Λανκασάιρ (University of Central Lancashire).

Το 13^ο Διεθνές Συνέδριο του INPP (International Network of Philosophy and Psychiatry, Διεθνές Δίκτυο Φιλοσοφίας και Ψυχιατρικής) θα προσφέρει ευκαιρίες για διάλογο μεταξύ των ειδικών ψυχικής υγείας και των χρηστών και επιζώντων υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Σας καλούμε να στείλετε συνόψεις παρουσιάσεων για οποιοδήποτε θέμα αφορά τον θεματικό πυρήνα του συνεδρίου – τον εαυτό στην ψυχική υγεία και την κοινωνική φροντίδα.

Τα κεντρικά θέματα θα περιλαμβάνουν, χωρίς όμως να περιοριστούν σε αυτά:

- Το Πνεύμα και η Σημασία του – ο εαυτός, η ταυτότητα, και η αναγνώρισή τους στις υπηρεσίες ψυχικής υγείας
- Ορισμός, γλώσσα, και φιλοσοφικές διαστάσεις του κινήματος χρηστών υπηρεσιών/επιζώντων
- Κοινωνική Δικαιοσύνη και Ψυχική Υγεία: κοινότητες, δικαιώματα και ένταξη
- Ουσιώδης συμμετοχή των χρηστών και επιζώντων στη διαχείριση και κατεύθυνση της έρευνας, της φροντίδας και της υποστήριξης
- Εισαγωγή καινοτόμων ιδεών από τους χρήστες υπηρεσιών και τους επιζώντες στο χώρο της ψυχικής υγείας και της κοινωνικής φροντίδας
- Θεραπεία και προσωπικές ενστάσεις
- Επανακτώντας τον εαυτό μετά από την παρέμβαση των ειδικών ψυχικής υγείας
- Πνευματικότητα και ψυχική υγεία
- Εναλλακτικές πραγματικότητες μέσα από τη μουσική, την τέχνη, το θέατρο και τη λογοτεχνία
- Προσωπικές και κοινοτικές δυνατότητες, κοινωνικό και πολιτιστικό κεφάλαιο
- Εκτιμήσεις και διαγνώσεις που συνδέονται με τον πολιτισμό και αντικατοπτρίζουν τη διαφορετικότητα και τις διαφορές
- Επιστημονική ψυχιατρική, διαγνωστικές κατηγορίες και ο άνθρωπος

Περισσότερες πληροφορίες και οι φόρμες για να γράψετε τη δική σας σύνοψη (από αυτό που θα θέλατε να παρουσιάσετε στο συνέδριο) είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του συνεδρίου www.uclan.ac.uk/inpp2010. Τα τυχόν ερωτήματα και τις συμπληρωμένες φόρμες με τις συνόψεις σας, παρακαλούμε να στείλετε με e-mail στο: inpp2010@uclan.ac.uk

Δυστυχώς λόγω του οικονομικού κλίματος των ημερών είναι σχεδόν απίθανο να βρεθεί βοήθεια για την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης και διαμονής. Αν η σύνοψή σας γίνει δεκτή, είναι πιθανό να έχετε δωρεάν συμμετοχή στο συνέδριο.

Η Γενική Συνέλευση του ENUSP στην Ελλάδα, στη Θεσσαλονίκη, τον Σεπτέμβριο του 2010 (για λεπτομέρειες δείτε στη σελίδα 12)

PsychOUT: Συνέδριο για την Οργάνωση Αντίστασης Ενάντια στην Ψυχιατρική, το Μάιο του 2010

PsychOUT: Συνέδριο ενάντια στην ψυχιατρική θα πραγματοποιηθεί στο Ινστιτούτο του Τορόντο για τις Σπουδές στην Εκπαίδευση, στο Τορόντο, στις 7 και 8 Μαΐου του 2010.

Οι διοργανωτές του συνεδρίου γράφουν:

«Καθόλη τη διάρκεια του περασμένου αιώνα, οι υπέρμαχοι της βιολογικής ψυχιατρικής χρησιμοποίησαν τη γλώσσα της επιστήμης για να νομιμοποιήσουν το ιατρικό μοντέλο ως το βασικό τρόπο οργάνωσης και διαχείρισης της ανθρω-

πινής εμπειρίας. Αντίθετα, μόλις τα τελευταία χρόνια έχει εντατικοποιηθεί η συλλογική αντίσταση ενάντια στις θεωρίες και τις παρεμβάσεις της ψυχιατρικής... Ο σκοπός αυτού του διεθνούς συνεδρίου είναι να δημιουργήσει ένα δημόσιο χώρο συζήτησης ανάμεσα σε ψυχιατρικούς επιζώντες, τρελούς, ακτιβιστές, επιστήμονες, φοιτητές, ριζοσπαστικούς επαγγελματίες, και καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο, για να συναντηθούν και να μοιραστούν απόψεις και εμπειρίες για την οργάνωση της αντίστασης ενάντια στην ψυχιατρική».

Περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες για τυχόν άρθρα που θα θέλατε να στείλετε θα βρείτε εδώ: <http://ocs.library.utoronto.ca/index.php/psychout/PsychOUT/schedConf/cfp>

Ευρωπαϊκό Mad Pride τον Οκτώβριο του 2011

Με πρωτοβουλία των μελών μας από το UilenSpiegel του Βελγίου, αρχίζουν ήδη και οργανώνονται οι πρώτες συζητήσεις για την οργάνωση του επόμενου εορτασμού του Mad Pride. Το **Σάββατο, 28 Οκτωβρίου 2011** είναι η προγραμματισμένη ημερομηνία, με εκδηλώσεις που θα διαρκέσουν ολόκληρο το σαββατοκύριακο.

Ξεκινώντας στις αρχές της δεκαετίας του 1990, αρχικά στο Ηνωμένο Βασίλειο και τις Ηνωμένες Πολιτείες (παρόλο που οι απόψεις δίστανται ως προς το που ακριβώς), το **Mad Pride είναι ένα κίνημα που γιορτάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα και τη ζωντανή κουλτούρα των ανθρώπων που υφίστανται τα συστήματα ψυχικής υγείας.** Διαμαρτυρίες που περιλαμβάνουν δεσίματα στο κρεβάτι σε δημόσια θέα ευαισθητοποιούν τους ανθρώπους για την ανεπάρκεια των σημερινών «θεραπειών» και την ευρέως διαδεδομένη χρήση βίας. Τα τελευταία χρόνια, εορτασμοί έχουν λάβει χώρα στις Βρυξέλλες, το Λονδίνο, την Ιρλανδία, καθώς και τη Βόρεια Αμερική και την Αφρική, με κύρια χαρακτηριστικά τους τη μουσική, τις αναγνώσεις ποιημάτων, τις προβολές ταινιών και το θέατρο δρόμου.

Ο εορταστικός δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Mad Pride, που έχει προγραμματιστεί να συμπέσει χρονικά με την Παγκόσμια Ημέρα για την Ψυχική Υγεία τη Δευτέρα 10 Οκτωβρίου του 2011, θα έχουν το επίκεντρό τους στις Βρυξέλλες. Θα υπάρχει ένα κοινό θέμα για να το ερμηνεύσει, κατά τη διάρκεια του σαββατοκύριακου, με το δικό της δημιουργικό τρόπο, η κάθε μια από τις συμμετέχουσες χώρες.

Στο πλαίσιο των προεργασιών, αρχίζουν ήδη και προκύπτουν ιδέες όπως ένας διαγωνισμός αφίσας, όπου όλα τα σχέδια που θα σταλούν θα χρησιμοποιηθούν με κάποιον τρόπο, και οι Βέλγοι ακτιβιστές σκέφτονται να κατασκευάσουν και ένα ιστολόγιο (blog). Σας καλούν να δείτε αυτό το βίντεο από την εκδήλωση του Mad Pride στο Βέλγιο το 2007: **MAD PRIDE 2007, BRUSSELS** <http://www.youtube.com/watch?v=HkqbKaEoeql&feature=related>

Αν σας ενδιαφέρει να συμμετέχετε, σε κρατικό ή διεθνές επίπεδο, ή αν θα θέλατε περισσότερες πληροφορίες ή να προσφέρετε υποστήριξη, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε στο: rafael@uilenspiegel.net

ΚΑΛΕΣΜΑ ΓΙΑ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ

Η συμμετοχή σας μετράει!

“Walkabouts”: Συμμετοχή σε ντοκιμαντέρ

Το ENUSP έλαβε το παρακάτω αίτημα από τον Christfried Hübner, δημιουργό ντοκιμαντέρ στη Γερμανία, ο οποίος αναζητά ανθρώπους από οπουδήποτε στον κόσμο για να συνεισφέρουν στο νέο του ντοκιμαντέρ:

«Η αντίληψη της ψύχωσης ως ένας πιθανός τρόπος για να αποκτήσεις πνευματική ανάπτυξη, είναι η προσέγγιση με την οποία προσπαθούμε να κατανοήσουμε τη φύση των ακραίων ψυχικών καταστάσεων. Αναφέροντας στον τίτλο της ταινίας τους walkabouts (αγγλική λέξη που μεταφράζεται περίπου ως περιπλάνηση, ταξίδι χωρίς σκοπό) που έκαναν οι Αβορίγινες (ιθαγενείς της Αυστραλίας), επισημαίνουμε τη στάση τους απέναντι στους ανθρώπους που αντιμετωπίζουν αυτές τις ιδιαίτερες ψυχικές καταστάσεις: «Αρχικά, τους αφήνουμε να την έχουν (εννοώντας την ψύχωση), και μετά φροντίζουμε να είμαστε σίγουροι ότι θα είναι πάντα κάποιος δίπλα τους».

Η ταινία αναφέρεται στους ανθρώπους που έχουν βρεθεί οι ίδιοι σε μια τέτοια διαδικασία – με τον έναν ή τον άλλο τρόπο – και που έχουν χρησιμοποιήσει τις εμπειρίες τους για να βοηθήσουν τους άλλους: στους ανθρώπους που έχουν αναπτύξει, συνεχίσει και διαδώσει θεωρητικές προσεγγίσεις για την κατανόηση αυτών των ακραίων ψυχικών καταστάσεων και που έχουν προσφέρει πρακτική υποστήριξη. Στους ανθρώπους που έχουν βρει καινούριες δυνά-

μεις ξεπερνώντας τους φόβους, τη διαφορετικότητα και τη σύγχυσή τους.

Για την ταινία αυτή, αναζητώ ανθρώπους που θα ήθελαν να απεικονίσουν τις προσωπικές τους εμπειρίες. Θα ήθελα να τους συνοδεύσω με την κάμερα στην καθημερινή τους ζωή με στόχο τη διευκόλυνση της κατανόησης των ανθρώπων που περνούν μια ψυχική κρίση, και ευελπιστώντας να προβάλουμε πιθανούς δρόμους εξέλιξης.

Ο στόχος είναι να δημιουργήσουμε ένα ντοκιμαντέρ 90 λεπτών που θα προβληθεί διεθνώς. Όλοι οι συμμετέχοντες θα πληρωθούν βάσει συμβολαίου παρότι μέχρι στιγμής δεν έχουμε σαφείς πληροφορίες για τη χρηματοδότηση».

Christfried Hübner
Bergmannstr. 4
10961 Berlin
Germany
a.c.huebner@googlemail.com
Τηλ. κινητό: +49-(0)177-5210300

Scarsongs Trauma Reader: Αναζητούν Συνεργασία

Το ENUSP έλαβε ένα κάλεσμα για συνεισφορές σε διεθνή έκδοση για το τραύμα. Μια συνεργασία του Icarus project (Σχέδιο Ίκαρος), του Bay Area Radical Mental Health Collective (Ριζοσπαστική Συλλογικότητα για την Ψυχική Υγεία του Bay Area) και του **Activist Trauma Support (Ακτιβιστές Υποστήριξης Τραύματος)**, η έκδοση έχει τον τίτλο: «SCAR-SONGS (*scar = σημάδι από πληγή, song = τραγούδι*): Μια ανθολογία που εκφράζει το χώρο του τραύματος και της αντίστασης». Οι διοργανωτές γράφουν:

«Ο στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε ένα όμορφο, δημιουργικό, ευανάγνωστο γραπτό έργο για το τραύμα και την αντίσταση, αντλώντας υλικό από ποικίλες κοινότητες και περιβάλλοντα και απευθυνόμενοι σε μεγάλο εύρος θεμάτων και εμπειριών. Σας καλούμε να στείλετε υλικό σε διάφορες μορφές, που περιλαμβάνουν, χωρίς αυτό να είναι περιοριστικό, δοκίμια, συνεντεύξεις, ιστορίες, ποιήματα, τραγούδια, εικόνες, φωτογραφίες, πίνακες ζωγραφικής και κολάζ. Σας καλούμε να στείλετε υλικό για:

- Το τραύμα και τον πόνο – κακοποίηση, επίθεση, βιασμό, πόλεμο, θάνατο, αστυνομική βαρβαρότητα, καταπίεση, σωματική και δομική βία, τελετουργική και συστηματική κακοποίηση, φυσικές καταστροφές, καταστρεπτικές και χρόνιες παθήσεις και πολιτική καταπίεση. Φόβο, άγχος, πανικό, εφιάλτες, εθισμό, μετα-τραυματικό στρες, αποξένωση, κατάθλιψη, αυτοακρωτηριασμό, αυτοκαταστροφή, αυτοκτονία.
- Την επούλωση και την αντίσταση – υποστήριξη από την κοινότητα, δημιουργικότητα, πένθος, φύση, προσωπική φροντίδα, προσωπικά τελετουργικά, έκφραση, θεραπεία, ακτιβισμός, απόδοση ευθυνών στους καταπιεστές, σύνδεση με συμμάχους, εσωτερική αναζήτηση και άνοιγμα προς τα έξω.
- Τη σημασία της δουλειάς με το τραύμα στη δημιουργία κινημάτων συλλογικής απελευθέρωσης και κοινωνικής δικαιοσύνης.
- Εμπειρίες από υποστήριξη τραυμάτων σε προσωπικό, κοινοτικό και πολιτικό επίπεδο.

Κατανοούμε το τραύμα ως αυτοκαθοριζόμενο και το υλικό που θα στείλετε μπορεί να παραμείνει ανώνυμο αν το επιθυμείτε. Η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή υλικού είναι 21 Μαρτίου 2010. Μπορείτε επίσης να μας στείλετε τις ιδέες σας και να ζητήσετε ανατροφοδότηση ως προς το αν θα ταίριαζαν ως υλικό».

Για περισσότερες πληροφορίες και αποστολή υλικού: scarsongs@gmail.com

Μιλήστε μας για τις δικές σας «πρακτικές ενδυνάμωσης»

Τι σημαίνει «ενδυνάμωση» για εσάς και τον οργανισμό σας; Στα πλαίσια ενός τριετούς ερευνητικού προγράμματος του Διεθνούς Οργανισμού Υγείας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο Erik Olsen από το ENUSP αναζητά παραδείγματα από ευρωπαϊκές ομάδες χρηστών/επιζώντων για δραστηριότητες που τους ενδυναμώνουν.

Το ερευνητικό πρόγραμμα στοχεύει στην εμβάθυνση της ενδυνάμωσης των χρηστών της ψυχιατρικής και των φροντιστών, όπως είχε αναφερθεί στην Ευρωπαϊκή Διακήρυξη για την Ψυχική Υγεία του 2005 και σε άλλες πιο πρόσφατες συμφωνίες. Η «ενδυνάμωση» εδώ, αναφέρεται στο επίπεδο επιλογής, επιρροής και ελέγχου που οι άνθρωποι ασκούν στην ίδια τους τη ζωή. Οι διοργανωτές συμφωνούν ότι οι χρήστες και οι επιζώντες της ψυχιατρικής έχουμε ιστορικά

αφεθεί έξω από την λήψη αποφάσεων που μας αφορούν, και συνεχίζουμε να αντιμετωπίζουμε τον αποκλεισμό και τις διακρίσεις σε όλα τα επίπεδα. Σε πρόσφατη αναφορά του, ο Διεθνής Οργανισμός Υγείας παραδέχεται ότι αυτή η έλλειψη επιρροής ή ελέγχου στην ίδια σου τη ζωή μπορεί να βλάψει σοβαρά τη σωματική και ψυχική υγεία.

Ο Erik Olsen θα ήθελε να ακούσει τις απόψεις σας πάνω σε προγράμματα που εσείς ή ο οργανισμός σας βρήκατε ότι ήταν ικανοποιητικά. Η παρουσίασή σας θα πρέπει να προσπαθεί να περιγράψει γιατί η συγκεκριμένη δραστηριότητα ή προσέγγιση ενδυνάμωσε τους χρήστες/επιζώντες. Μέχρι στιγμής, οι συμμετέχοντες έχουν υποδείξει παράγοντες όπως η συνειδητοποίηση των δικαιωμάτων τους, η εκμάθηση δεξιοτήτων που είχαν οι ίδιοι επιλέξει, η απόκτηση της γνήσιας δυνατότητας για τη λήψη αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης και της ελευθερίας να πάρεις τη «λάθος» απόφαση, η δυνατή αίσθηση ότι ανήκουν στην κοινότητα και η δυνατότητα να εκφράσουν το θυμό τους.

Το υλικό που θα μας στείλετε θα χρησιμοποιηθεί για τη διαμόρφωση κριτηρίων για τα επίσημα σώματα που αποφασίζουν «τι είναι ένα καλό πρόγραμμα ενδυνάμωσης και τι όχι», λέει ο Erik Olsen. Πρέπει να παλέψουμε για να είμαστε σίγουροι ότι η περιγραφή «καλό πρόγραμμα ενδυνάμωσης» παραμένει ουσιαστική για τους χρήστες και τους επιζώντες, και δεν είναι απλά μια δημόσια επιβράβευση αυτών που τα διοργανώνουν και που «έχουν τσεκάρει σωστά όλα τα κουτάκια». Ο Erik Olsen θα ήθελε να δει περισσότερες έρευνες που να μετρούν ποιος πραγματικά ενδυναμώνεται από τα προγράμματα ψυχικής υγείας και να εντοπίζουν αν τα οφέλη πραγματικά φτάνουν στους χρήστες υπηρεσιών και τους επιζώντες. Για περισσότερες λεπτομέρειες παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με τον Erik Olsen στο erikpsyk@gmail.com

To MindFreedom θα ήθελε τις απόψεις σας για τον αυτοκαθορισμό

Στα γραφεία του ENUSP έφτασε πρόσφατα αυτή η αίτηση για μια ευρωπαϊκή αναφορά από τον David Oaks του MindFreedom International (MFI). Το MFI είναι ένας μη-κερδοσκοπικός οργανισμός με έδρα τις Ηνωμένες Πολιτείες που υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ανθρώπων που έχουν επηρεαστεί από το σύστημα ψυχικής υγείας. Περισσότερες λεπτομέρειες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του MFI: <http://www.mindfreedom.org>

25

«Ξέρω ότι όλους μας θορυβεί ιδιαίτερα ότι υπάρχει μια μεγάλου βαθμού συνολική ώθηση για να προωθηθεί σε διεθνές επίπεδο το δυτικό μοντέλο ψυχικής υγείας, χωρίς όμως να συμπεριλαμβάνεται σε ικανοποιητικό βαθμό η ενδυναμωμένη φωνή των χρηστών υπηρεσιών ψυχικής υγείας και των επιζώντων της ψυχιατρικής για την υποστήριξη των αρχών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του αυτοκαθορισμού, της διεκδίκησης των δικαιωμάτων και των εναλλακτικών προσεγγίσεων.

Ένα μικρό αλλά σημαντικό βήμα: Το MFI προτείνει την έκδοση ενός βασικού βοηθητικού εγχειριδίου (σε πολλές γλώσσες) για να βοηθήσει στην υποστήριξη της ενδυνάμωσης και του αυτοκαθορισμού των χρηστών υπηρεσιών ψυχικής υγείας και των επιζώντων της ψυχιατρικής στις φτωχές και αναπτυσσόμενες χώρες. Είστε όλοι ευπρόσδεκτοι να μου στείλετε με e-mail απόψεις, ιδέες, δηλώσεις υποστήριξης, το ενδιαφέρον σας κ.λπ. Σας παρακαλώ ακόμη να το διαδώσετε και παραπέρα. Ενθαρρύνουμε ιδιαίτερα τη συμμετοχή των ανθρώπων από τις φτωχές και αναπτυσσόμενες χώρες, αλλά οι προτάσεις όλων είναι ευπρόσδεκτες».

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με τον David W. Oaks, διευθυντή του MindFreedom International, e-mail: oaks@mindfreedom.org, τηλέφωνο γραφείου: (541) 345-9106, φαξ: (480) 287-8833

ΚΑΛΕΣΜΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Το Σπίτι Φυγής του Βερολίνου ζητά τη βοήθειά σας

«Η ψυχιατρική αντιμετωπίζει τις προσωπικές κρίσεις και συγκρούσεις και τις ασυνήθιστες αντιλήψεις με συχνά αυθαίρετες και εξευτελιστικές διαγνώσεις» γράφουν οι διοργανωτές του προγράμματος Σπίτι Φυγής «Weglaufhaus» στο Βερολίνο. Ποιες όμως είναι οι επιλογές για αυτούς που αναζητούν καταφύγιο από οδυνηρά συμβάντα της ζωής, συμπεριλαμβανομένων και των συγκρούσεων με τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας; Χωρίς δουλειά, χρήματα, και ένα μέρος για να μείνουν, η απόδραση συχνά καταλήγει εκεί από όπου ξεκίνησε: στα ψυχιατρικά νοσοκομεία, χωρίς κανένα δικαίωμα. Το Σπίτι Φυγής του Βερολίνου ιδρύθηκε το 1996 έπειτα από δεκαετή αγώνα, και από τότε έχει προσφέρει σε άστεγους, γυναίκες και άντρες, προστασία και την ευκαιρία να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να ξαναβρούν δυνάμεις και υποστήριξη.

Το ENUSP έμαθε πρόσφατα ότι η επιβίωση του Σπιτιού Φυγής και συναφών προγραμμάτων διατρέχει κίνδυνο. Η τωρινή χρηματοδότηση θα έχει εξαντληθεί μέχρι τα τέλη της χρονιάς. Το πρόγραμμα θα στηριχτεί σε φιλανθρωπικές δωρεές.

26 Το Σπίτι Φυγής στο Βερολίνο: ένα καταφύγιο για τους επιζώντες της ψυχιατρικής

Αν επιθυμείτε να συνεισφέρετε, απευθυνθείτε παρακάτω:

Τράπεζα: Berliner Sparkasse

Αριθμός Λογαριασμού: 115 001 8450

Κάτοχος Λογαριασμού: Verein zum Schutz vor psychiatrischer Gewalt e.V.

IBAN: DE66 1005 0000 1150 0184 50

BIC: BELADEBEXX

Το σπίτι απασχολεί ειδικευμένο προσωπικό που είχαν οι ίδιοι στο παρελθόν τις δικές τους εμπειρίες με διαγνώσεις, ψυχιατρικά ιδρύματα και άλλες κακοτοπιές και που είναι διαθέσιμοι για τους ενοίκους επί 24ώρου βάσεως. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε να επικοινωνήσετε στο:

weglaufhaus@web.de

Υποστηρίξτε το μοναδικό κέντρο υποστήριξης των δικαιωμάτων για την ψυχική υγεία της Ινδίας

Υπεύθυνος του Κέντρου για την Υποστήριξη των Δικαιωμάτων στην Ψυχική Υγεία του Pune, είναι ένας επιζών της ψυχιατρικής, ο Bhargavi Davar. Τώρα είναι στο δέκατο χρόνο λειτουργίας του και αποτελεί το μοναδικό, σε εθνικό επίπεδο, φορέα στην Ινδία που εκπροσωπεί τη συλλογική φωνή των χρηστών υπηρεσιών και των επιζώντων. Μέχρι σήμερα οι δράσεις του υποστηρίζονταν από επιχορηγήσεις και χορηγίες αναπτυξιακών φορέων και φορέων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στην πορεία, και ειδικά λόγω των αυξανόμενων απαιτήσεων των φορέων χορηγίας, άρχισε να διαφαίνεται καθαρά η ανάγκη για ανεξάρτητη χρηματοδότηση των φορέων διεκδίκησης των δικαιωμάτων και των εναλλακτικών προσεγγίσεων των χρηστών υπηρεσιών και των επιζώντων. Η ιστοσελίδα του Κέντρου υπήρξε για πολύ καιρό ένα βασικό εργαλείο δικτύωσης, αλλά οι υπεύθυνοι αναγκάστηκαν πρόσφατα να την εγκαταλείψουν εξαιτίας της έλλειψης οικονομικών πόρων.

Το Κέντρο υλοποιεί σημαντική δουλειά στον τομέα της υποστήριξης και της θεραπείας, με διάφορους τρόπους, ανάμεσα στους οποίους:

1. Sanchit (που σημαίνει «συλλογή») – Ιστορικό αρχείο προφορικού λόγου στο οποίο συγκεντρώνονται οι εμπειρίες που έχουν ζήσει οι χρήστες και οι επιζώντες της ψυχιατρικής στην Ινδία – κυρίως οι γυναίκες,
2. Αρχείο παραδοσιακών μορφών θεραπείας σε ηλεκτρονική μορφή το οποίο συλλέγει τις υπάρχουσες στην Ινδία τοπικής κουλτούρας μορφές θεραπείας των ψυχοκοινωνικών τραυμάτων,
3. Υποστήριξη από ανθρώπους με αντίστοιχα προβλήματα και παροχή ενός ασφαλούς μέρους, σε τοπικό επίπεδο, για να έχουν τη δυνατότητα οι χρήστες και οι επιζώντες να ξεκουράζονται και να κάνουν τις δικές τους επιλογές,
4. Εκτενείς βιβλιογραφικές πηγές για την προαγωγή των εναλλακτικών θεραπειών και τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων των χρηστών/επιζώντων (συνεισφορές σε βιβλία με υλικό από εκδηλώσεις/διαμαρτυρίες είναι πολύ ευπρόσδεκτες).

Στα επόμενα τρία χρόνια, το Κέντρο στοχεύει να επεκτείνει το Sanchit και τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων των χρηστών/επιζώντων στην περιφέρεια του Ειρηνικού στην Ασία. Υπάρχουν ακόμη σχέδια για εντατικοποίηση της έρευνας για τις παραδοσιακές και εναλλακτικές μορφές θεραπείας των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων.

Ο Bhargavi γράφει: «Ζητούμε δημόσια τη συνδρομή σας για τη δουλειά μας μέσω δωρεών. Γύρω στα 350-700€ θα είναι καλά. Θα βοηθήσουν να ξεκινήσουμε πάλι την ιστοσελίδα καθώς και τη συλλογή ιστοριών μας. Αυτή είναι η προτεραιότητα». Για περαιτέρω πληροφορίες, όπως και για λεπτομέρειες για τη διαδικασία μεταφοράς χρημάτων, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε στη διεύθυνση:

Bhargavi V. Davar, Director,
Center for Advocacy in Mental Health Plot No. 9, Survey No. 50/4
Kapil Villa, Ground Floor, Satyanand Hospital,
Lane Pune 411048, India

Τηλ: 0091-20-26837644, 26837647
e-mail: bvdavar@gmail.com

Παρακαλούμε να στέλνετε τα γράμματα για την εκδότρια και όλη την υπόλοιπη αλληλογραφία στο newsletter@enusp.org

Υπεύθυνη έκδοσης: Debra Shulkes;

Σύμβουλοι έκδοσης: Anne-Laure Donskoy, Peter Lehmann

Σχεδιασμός έκδοσης: Erik Olsen and Anne-Laure Donskoy

Συνεργαζόμενοι συντάκτες: Debra Shulkes, Erik Olsen, Peter Lehmann

Υπεύθυνη επιτροπή για αυτό το τεύχος: μέλη του συμβουλίου του ENUSP και υποστηρικτικά μέλη

Υπεύθυνη διανομής και συνδρομών: Andréa Winter

Τα πνευματικά δικαιώματα των άρθρων, των ανακοινώσεων και των εικόνων ανήκουν στους αντίστοιχους συντάκτες. Οι συγκεκριμένοι συντάκτες έχουν την ευθύνη των απόψεων και των πληροφοριών που βρίσκονται σε αυτό το τεύχος. Οι απόψεις που εκφράζονται από μεμονωμένους συντάκτες και εκδότες δε συμβαδίζουν απαραίτητα με τις απόψεις του συμβουλίου του ENUSP. Απαγορεύεται η αναπαραγωγή, η αποθήκευση σε συστήματα ανάκτησης πληροφοριών, η μετάδοση ή η χρησιμοποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοτυπικό ή άλλο, μέρους ή όλης της παρούσας έκδοσης χωρίς την προηγούμενη άδεια του εκδότη και/ή των συντακτών.

Για περισσότερες πληροφορίες αν θέλετε να γίνετε υποστηρικτικό μέλος, παρακαλούμε να δείτε εδώ:

http://www.enusp.org/org/form_support_private.htm

Δωρεές είναι ευπρόσδεκτες εδώ <http://www.enusp.org/donations.htm>

Ένα τεράστιο ευχαριστώ στο συμβούλιο του ENUSP για τη συνεχή υποστήριξη, εμπιστοσύνη και φιλία, και ιδιαίτερα στους Jasna Russo, Mary Nettle, Mary Maddock, Gabriela Tanasan, David Webb, Tamasin Knight, Kaety Moore, Tina Minkowitz, Julie Panagoti, Rob Cochrane, Carol Batton, Kerstin Kempker, Mel, Poseidon the dog and Lili the feline.

28

Ταχυδρομική διεύθυνση:

ENUSP, Zabel-Krueger-Damm 183, 13469 Berlin, Germany, Tel. +49 30 8596 3706, Fax +49 304039 8752

Ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail):

info@enusp.org

Η δομή του ENUSP:

«Συντεχνία συλλόγων» (*“Vereniging”*) σύμφωνα με τον γερμανικό νόμο (Διεθνής μη-κυβερνητικός οργανισμός, ο οποίος είναι ένας σύλλογος που αποτελείται από επίσημα εγγεγραμμένους συλλόγους-μέλη, σύμφωνα με τον γερμανικό νόμο για τους μη-κερδοσκοπικούς συλλόγους [«Burgerlijk Wetboek, boek 2»])

Υπεύθυνος ιστοσελίδας: Peter Lehmann. Επικοινωνία: newsletter@enusp.org